

onafhankelijk dagblad
voor Aruba, Curaçao
en Bonaire
opgericht in 1884

abonnementsprijs Af 32,50
losse nummers Af 1,50
zaterdag Business Napa
met Napa Af 1,75

donderdag
21 november 2013
jaargang 128
nr 275

Amigoe

3 Aruba

‘We helpen 1200
Caribische jongeren
op weg’

12 Financieel

Afspraken retailers over
veiligheid Bangladesh

13 Wereld

Mexico lonkt naar
buitenlandse oliebedrijven

14 Sport

Van Gaal gaat nu
doorsélectioneren bij Oranje

Omzet koninklijk concert naar nieuw sportfonds

Foto: Mirte de Rozario

Het koningspaar op het podium geniet van de flashmob van Arubaanse schoolkinderen.

ORANJESTAD — Het sportfonds Fondo Gobernador Fredis Refunjol is vanmorgen gelanceerd als afsluiter van een sportieve, warme, maar vooral zeer enthousiaste Royal Jump-Up door duizenden kinderen in het stadion van Dakota. “Niemand mag door financiële barrières worden gehinderd om te sporten”, aldus de gouverneur, naar wie het fonds is vernoemd. Zes serviceclubs zijn betrokken bij het fonds. Hun eerste inleg voor volgend jaar is 30.000 florin. Ook de opbrengst van het koninklijk concert van gisteravond, minimaal 40.000 florin, gaat in dit fonds.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

Dat betekent dat het nieuwe sportfonds vanaf volgend jaar start met 70.000 florin. Dit bedrag moet zo veel mogelijk in natura worden besteed aan kinderen die niet kunnen sporten, omdat ze in

een financieel moeilijke situatie zitten. De zes serviceclubs zijn Rotary, Kiwanis Palm Beach, Kiwanis Young Professional, Kiwanis Aruba, Aruba Lions Clubs en Quota Aruba. Vergegenwoordigers van deze clubs stonden vanmorgen naast Refunjol op het podi-

um buiten het sportstadion in Dakota om de lancering kracht bij te zetten. De gouverneur legde in zijn toespraak uit dat kinderen en sport als een rode draad door zijn leven (als voormalig onderwijzer) lopen. Refunjol deed onder andere aan volleybal, softbal, honkbal en tafeltennis en was ook jeugdtrainer. En met zijn onderwijsachtergrond ziet hij dat sporten goed is om kinderen te leren in teamverband te werken. “Daarom geef ik graag toestemming om mijn naam te verbinden aan een sportfonds. Ik hoop dat het voor kinderen een positieve bijdrage is aan sporten, want de wil om te sporten is er bij

de jeugd.” Refunjol hoopt dat dankzij het sportfonds er over tien jaar meer jonge Arubaanse sporters aan de wereldtop te zien zijn.

Voorzitter Ivy Simons van Quota nam namens de fondsen het woord en zei dat het nieuwe sportfonds de komende jaren de basis gaat leggen om alle kinderen op Aruba te laten sporten. Niet alle kinderen, maar toch wel zo’n 4500 basisschoolleerlingen, kregen vandaag in Dakota de kans om voor de koning en koning te *jumpen*

*Vervolg op pagina 3:
Leerlingen jumpen
voor koningspaar.*

Tijdens onderhandelingen staatkundige hervormingen

Politici Bonaire illegaal bespioneerd door AIVD

KRALENDIJK/WILLEMSTAD — De partijleider van de UPB, Ramonsito Booi, en gedeputeerde Burney el Hage werden tussen 2005 en 2010 bespioneerd door de Nederlandse inlichtingendienst AIVD. De spionage vond plaats tijdens onderhandelingen over de staatkundige hervormingen van Bonaire.

Het betrof een illegale operatie die verborgen gehouden werd voor het toenmalige Antilliaanse kabinet. Dat blijkt uit onderzoek van NRC Handelsblad (NRC). De AIVD mocht op Antilliaans grondgebied alleen geëtimeerd inlichtingen- en veiligheidsoperaties ontplooiën, indien hiervoor toestemming was verleend door de premier van de Antillen of door het hoofd van de lokale veiligheidsdienst VNA. Bovendien had de operatie onder supervisie en verantwoordelijkheid van de VNA moeten worden uitgevoerd. Etienne Ys, die tot 2006 premier was van de Nederlandse Antillen, zegt desgevraagd niet op de hoogte te zijn geweest van deze operatie. Sterker nog, hij heeft nooit een verzoek van de AIVD ontvangen om dergelijke operaties uit te voeren. Voormalig hoofd van de lokale veiligheidsdienst VNA Edsel Gumbs was hiervan niet op de hoogte. Hij heeft tussen 2006 en 2010 veel gesprekken gehad met vertegenwoordigers van de AIVD, maar spionage van politici op Bonaire

maakte nooit deel uit van die gesprekken. Dit zei hij tegenover radio Z86. Oud premier Emily de Jonghe-Elhage (2006 tot met 2010) was niet bereikbaar voor commentaar. Tegen NRC zei Elhage van het nieuws te zijn geschrokken. Ze wist van niets. De Nederlandse krant meldt verder dat de top van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) wel bekend was met de AIVD-informatie. Desondanks gingen de onderhandelingen met dezelfde politici over de aansluiting bij Nederland door. Dit is volgens oud-premier Ys ook niet raar. De onderhandelingen werden gevoerd met de door het volk gekozen leiders, die toen nog niet verwikkeld waren in een strafrechtelijk proces, legt hij uit. NRC meldt verder dat de AIVD actief werd nadat de meerderheid van de bevolking van Bonaire zich in 2004 in een referendum had uitgesproken voor een directe band met Nederland. Dat voor het Antilliaanse kabinet verzwegen werd dat politici op Bo-

naire bespioneerd werden, had volgens bronnen rond het ministerie van BZK, mede te maken met de positie van Burney el Hage. Hij maakte tussen 2006 en 2007 als minister van Economische Zaken deel uit van het kabinet. In 2008 werd een definitief akkoord over de staatkundige hervormingen van de Nederlandse Antillen tijdens een conferentie met staatssecretaris voor Koninkrijksrelaties Ank Bijleveld (CDA) bereikt.

Zambezi

Het onderzoek ‘Zambezi’ is op verzoek van de procureur-generaal van de toenmalige Nederlandse Antillen door de Rijksrecherche uitgevoerd. Volgens het OM werd het onderzoek ingesteld, omdat uit het onderzoek Fiji van het Recherche Samenwerkings-team (RST) feiten naar voren waren gekomen, die wezen op aantasting van de integriteit van het openbaar bestuur van Bonaire. Op 8 september 2009 hebben er in ‘Fiji’ diverse huiszoeken door de rechter-commissaris (RC) plaatsgevonden, onder meer in de woning van Booi en El Hage die daarbij werden aangemerkt als verdachten van onder meer betrokkenheid bij witwassen, valsheid in geschrift en ambtsmisdrijven.

Vervolg op pagina 6

China test stealth-drone

PEKING — China heeft voor het eerst een testvlucht gemaakt met een groot onbemand stealth-vliegtuig. Het Chinese staatspersbureau *Xinhua* heeft vandaag foto’s vrijgegeven van de test met het toestel, dat op de radar niet goed zichtbaar moet zijn. Het vliegtuig heet Lijian (scherp zwaard) en bleef 17 minuten in de lucht. De test was een succes. Het toestel moet uiteindelijk op lange afstand doelen kunnen aanvallen. Zeker 20 landen hebben zogeheten ‘gevechtsdrones’. Maar er zijn maar een paar landen die grote onbemande vliegtuigen bezitten of ontwikkelen die op radarsystemen niet of moeilijk te zien zijn.

Venezuela demonstreert tijdens bezoek koningspaar

CARACAS — De oppositie in Venezuela heeft een grote demonstratie aangekondigd, die zaterdag wordt gehouden tijdens het bezoek van koning Willem-Alexander en koningin Máxima aan dat land. Redenen zijn de schaarste van levensmiddelen, de inflatie van meer dan 50 procent, de onveiligheid in het land en het onvermogen van de regering om daar iets aan te doen.

Volgens Sonia Camacho, leidster van de anti-regeringsorganisatie Vrouwen in het Zwart, is het hoog tijd dat de oppositie de straat opgaat om de regering omver te werpen. Op 8 december

Concept protocol Sociaal Dialoog: Toch pensioen 65 jaar, premiestijgingen AOV én AZV

ORANJESTAD — De regering heeft gisteren het concept protocol over met name de sociale zekerheid naar de partners in de Sociaal Dialoog gestuurd. Met als belangrijkste punten: de AOV-pensioenleeftijd vanaf 2015 geleidelijk met een half jaar te verhogen tot en met 65 jaar in 2024 en vanaf 2014 verhogingen van de AOV- en AZV-premies met in totaal 1 procent.

door onze verslaggever
Sharina Henriquez

De regering laat met de pensioenleeftijd haar eerdere voorstel los van stapsgewijze verhoging naar 63 jaar. Hierin kan zich de vakbond, met name FTA, vooral vinden. Zij liet zich dan ook al in de media ontvallen het niet eens te zijn met de verhoging naar 65 jaar, iets waar overigens de werkgevers zich wel in kunnen vinden.

Vanaf 1 januari 2015, blijkt uit het concept protocol, zou de pensioenleeftijd opgetrokken worden naar 60,5 jaar en dan in 2016 gaat deze naar 61 jaar, 2017 wordt het 61,5 jaar enzovoort. Overigens geldt dat niet voor politieke ambtsdragers; daarvan wil de regering al dat de pensioenleeftijd vanaf 1 januari 2015 naar 65 jaar gaat. Ook moet de premie-inkomensgrens (dus het loon waarover pensioenpremie afgedragen moet worden) volgens de regering omhoog: van nu 65.052 naar 100.000 florin. De AOV-premie stijgt al per januari volgend jaar met 1 procent naar 13,5 procent (0,5 procent werknemersdeel, 0,5 procent werkgeversdeel). Om dit op tijd doorgevoerd te krijgen, moet de regering snel de be-

nodigde wetgeving rond hebben. Vandaar ook dat *Amigoe* heeft vernomen dat het kabinet het protocol al graag morgenavond getekend wilt zien door de deelnemende partijen aan de Sociaal Dialoog.

In 2015 is het plan om de AOV dan opnieuw en gelijk verdeeld over werknemers en -gevers te verhogen, dus dan wordt de totale premie 14,5 procent. De premie voor Algemene Weduwen- en Wezenverzekering (AWW) blijft overigens hetzelfde. Wat in het voorstel ook verhoogd wordt, is de ziektekostenpremie AZV. Al per 1 januari van volgend jaar moet die volgens de regering omhoog met 1 procent, wederom gelijk verdeeld over de werknemer en -gever. Ook de premie-inkomensgrens wordt opgetrokken van 85.000 naar 100.000. Verder is de intentie om een werkgroep te vormen om zo te voorkomen dat het jaar erop in 2015 weer een premieverhoging van 1 procent nodig is. Die moet zich ook gaan buigen over eigen bijdragen, verbetering van de toegankelijkheid van medische zorg, vermindering van de wachttijden, inspectie en keuzevrijheid. Op 31 maart volgend jaar moet deze werkgroep dan met

aanbevelingen komen voor de Sociaal Dialoog.

Compensatie

De regering wil wel de lage inkomens compenseren voor de premieverhogingen door wederom de reparatietoeslag te verhogen per 2014. Dat betekent dat de compensatie tussen de 85 en 135 florin per maand wordt (nu 50 -100 florin). Ook AOV-trekkers zullen pas per 2015 te maken krijgen met de premieverhoging van AZV.

Andere interessante zaken uit het concept protocol zijn dat de financiering van het Wit Gele Kruis en de Stichting Algemene Bejaardenzorg Aruba (Saba) vanaf 2015 uit het AZV moet komen. Ook komt er een wet die de kwaliteit van zorg in private bejaardentehuizen moet regelen. En is er een hoofdstuk opgenomen waarin verder wordt gegaan met het verbeteren van de overheidsfinanciën, zoals instelling van de Begrotingskamer en andere zaken waarbij als basis het op 5 november getekende *balanced budget*-akkoord dient.

Het concept protocol vloeit voort uit diverse overleggen. Aan tafel zitten naast het kabinet, de werknemersorganisaties Seppa (ambtenaren), FTA, Sada (douane), ABV (verplegers), Simar (leraren), SPA (politie), Siwa (WEB), UEA (Elmar), Alvast en Oppa (gepensioneerde ambtenaren) en van de werkgeversorganisaties Atia, Ahata, Kamer van Koophandel en ATSA.

‘Op Curaçao sprake van religieuze discriminatie’

WILLEMSTAD — De nieuwe stichting Curaçao Religious Liberty Foundation (CRLF) wil zich gaan inzetten voor het beschermen van de vrijheid van godsdienst op het eiland. De stichting werd vanochtend officieel opgericht ten kantore van notaris Adèle van der Pluijm-Vrede. Volgens de secretaris van de nieuwe organisatie, Shurman Kook, is de oprichting van CRLF noodzakelijk omdat er op het eiland sprake is van religieuze discriminatie.

Volgens Kook is er op verschillende gebieden sprake van discriminatie op grond van godsdienst op Curaçao. Hij stelt dat personen op tal van gebieden worden belemmerd bij het belijden van hun godsdienst. Hij noemt als voorbeeld personen die vanwege hun geloof niet op zaterdag kunnen werken en die hierdoor moeilijk aan een baan kunnen komen. Maar verder zijn er ook werkgevers die de religieuze

gebruiken en gewoontes van hun werknemers niet zouden respecteren. Ook noemde Kook vanochtend het feit dat het ouderen in bejaardentehuizen, vooral als ze hun autonomie verliezen, niet meer wordt toegestaan om hun eigen godsdienst aan te hangen. In een persbericht dat CRLF heeft gestuurd in verband met haar officiële oprichting, benadrukt de stichting het feit dat godsdienst op Cura-

çao belangrijk is. Zij verwijst in dit verband naar de laatste census van het Centraal Bureau voor de Statistiek uit 2011, waaruit zou blijken dat 91 procent van de bevolking nog steeds aangeeft Christen te zijn. Ook wordt verwezen naar de opkomst bij kerkbijeenkomsten op het eiland vergeleken met andere landen, dagelijkse religieuze uitdagingen via lokale radiostations en de publieke belijdenis van Christelijke feesten. Maar toch constateert CRLF dat er op Curaçao sprake is van een gebrek aan besef en begrip van wat er nu precies komt kijken bij het fundamentele, morele en menselijke recht op vrijheid van godsdienst.

Vervolg op pagina 6

zijn pas over zes jaar. “Daar kunnen we niet op wachten”, vindt Camacho. Het Nederlandse koningspaar zal volgens Camacho niet direct iets merken van de demonstratie, omdat die niet in de buurt is van het presidentiële paleis.

Verwacht wordt dat president Maduro de demonstratie zal verbieden. Dinsdag kreeg hij toestemming van het parlement om een jaar

per decreet te regeren. Hij kan aanvoeren dat de demonstratie de veiligheid in gevaar brengt. De oppositie heeft gezegd een eventueel verbod te negeren. De situatie is al maanden gespannen in Venezuela. De regering heeft winkeliers gedwongen de prijzen te verlagen, wat enorme wachtrijen, chaos en plunderingen met zich meebracht. Daarmee is de situatie nog onhoudbaar geworden.

Laatste kans! Plaza golf toernooi inschrijven @ Tierra del Sol

Geopend de gehele week van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

STICHTING BLOEDBANK ARUBA

Verzekeringen Pensioenen Hypotheken
ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter
Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

De Minister van Volksgezondheid en Sport maakt bekend, dat een ingekomen verzoek ter verkrijging van een slijtvergunning voor het perceel Caya G.F. Betico Croes 234, ingaande 22 november 2013 gedurende 14 dagen bij de Directie Wetgeving & Juridische Zaken, Macuarima 65, ter inzage ligt. Bedoelde vergunningen geven recht tot verkoop in het klein van o.a. sterke drank en zwak alcoholische drank, uitsluitend voor gebruik elders dan ter plaatse. Gedurende genoemde termijn kan een ieder schriftelijk zijn bezwaren tegen verlening van deze vergunningen indienen, bij de Minister van Volksgezondheid en Sport, door tussenkomst van de Directeur van de Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Macuarima 65.

De Palm Corporation N.V. Job Opportunity

De Palm Corporation N.V. is hiring for the following position at its Corporate Office Location at 142 LG Smith Boulevard:

IT Support Technician

Requirements:

- At least 2 years of experience in IT
- CompTIA A+ Certification (Preferred)
- Experience with computer systems and local area networks
- computer and peripheral troubleshooting skills
- Excellent communications skills (both written and oral)
- Own transportation
- Excellent customer service skills
- Willingness to work in a team

We offer:

- A full time position
- Opportunities for growth and advancement
- Assistance in knowledge development
- A stable working environment
- A competitive compensation and benefits package

Please send your application letter, C.V. plus picture via e-mail, no later than November 29th 2013 to:

De Palm Corporation N.V.
Human Resources Department
I.G. Smith Biv. 142, Oranjestad, Aruba
Tel: 522 4433 Fax: 582 0833
e-mail: hr@depalmtours.com

OPLEIDING NMI - MEDIATOR

Op vrijdag 22 november om 7 uur 's avonds organiseert NEDER EDUCATIEF wederom een informatie avond. In Aruba Surfside Marina (tegenover het Talk of the Town) over de opleiding tot NMI-MEDIATOR op Aruba in de eerste week van maart 2014.

De voorlichting zal worden gegeven door Mr. R Ho Ten Soeng, NMI-registermediator bij de Rechtbanken in Noord Holland.

De theorietoets en het Assessment kunnen op Aruba worden afgelegd.

Belangstellenden kunnen zich aanmelden bij de heer C.G. Tjon,
telefoon 5847411 of 5939129 (mobiel)

THE CINEMAS
thecinemas.aw Valid till November 21

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
THE HUNGERGAMES: CATCHING FIRE daily: 7:45 matinee: 1:00 late show: 11:00 NEW PG-13	THE HUNGERGAMES: CATCHING FIRE daily: 8:00 matinee: 1:45 late show: 11:15 NEW PG-13
LAST VEGAS daily: 4:00 6:30 9:00 matinee: 1:15 late show: 11:45 PG-13	LAST VEGAS daily: 5:30 8:30 matinee: 2:30 late show: 11:30 PG-13
THE BEST MAN HOLIDAY daily: 4:30 7:45 matinee: 1:30 late show: 11:00 R	THE BEST MAN HOLIDAY daily: 5:45 8:45 matinee: 2:45 late show: 11:30 R
THOR: THE DARK WORLD daily: 5:30 8:30 matinee: 12:00 2:45 late show: 11:15 PG-13	THOR: THE DARK WORLD daily: 5:15 8:15 matinee: 5:30 late show: 11:30 PG-13
ENDER'S GAME daily: 4:45 matinee: 12:15 2:00 PG-13	ZAMBEZIA daily: 4:00 matinee: 2:00 PG
JACKASS PRESENTS: BAD GRANDPA daily: 7:15 9:30 late show: 11:45 R	JACKASS PRESENTS: BAD GRANDPA daily: 7:45 10:00 late show: 12:15 R
DE NIEUWE WILDERNIS daily: 6:30 late show: PG	CAPTAIN PHILLIPS daily: 9:00 late show: 11:45 PG-13
ESCAPE PLAN daily: 8:45 late show: 11:30 R	ABOUT TIME daily: 6:00 late show: R
DE CLUB VAN SINTERKLAAS EN... daily: 4:30 matinee: 12:00 2:45 G	DE CLUB VAN SINTERKLAAS EN... daily: 5:45 matinee: 1:45 3:45 G
THOR: THE DARK WORLD 2D daily: 4:45 PG-13	THOR: THE DARK WORLD 2D daily: 5:00 PG-13

Matinee: saturday & sunday | Late show: friday & saturday

Club de Movimiento
presentes
ADVANCE to EXPRESS!
&
Le Repetere Ballet ensemble

at Casa de Cultura

Friday: November 22, 2013 at 7:00 p.m. - AR. 25.00
Saturday: November 23, 2013 at 7:00 p.m. - AR. 25.00
Sunday: November 24, 2013 at 4:00 p.m. - AR. 25.00

Trabaja con nosotros!
Kenny Rivera - Aruba • Conchita Torres
Otilio C. Mollinari - Madrid • Aruba

DylSer N.V.
Human Resources Department
Tel: 522 4433 Fax: 582 0833
e-mail: hr@depalmtours.com

PLUS
Aruba • November 22, 2013

COOYMAN
Aruba • November 22, 2013

Feestdagen bij uw vrienden of familie!

Boek nú voordelig uw retourticket naar Amsterdam en ontvang een shopper cadeau!

Vliegticket retour Aruba - Amsterdam v.a. AWG **1449,-**

→ Ga naar het ArkeFly Sales Office of bel +297 5820804

Zo wil ik het... **ArkeFly**

Vanafprijs p.p. incl. luchthavenbelasting en brandstof toeslagen, excl. andere toeslagen. Aanbiedingsprijs is geldig op boekingen zolang de voorraad strekt. Vraag voor vertrekperiode naar de mogelijkheden in het reisbureau. Onder voorbehoud van wijzigingen en beschikbaarheid. Vraag naar de voorwaarden. Op = op.

KOOYMAN

4000 Fun Miles

99.99

GOURMET GRILL SET

- 1200 Watt, 220 Volt
- Hittebestendig
- 8 pannetjes met anti-aanbaklaag & grillplaat
- Temperature controle incl. aan / uit schakelaar
- Eenvoudig te reinigen

ONZE NIEUWE FOLDER IS UIT!

Kooyman Mega Store Avenida E. J. (Watty) Vos 20

Looppild t/m 5 december 2013 of zolang de voorraad strekt.

Notice is hereby given that the following original share certificates , issued on July 8, 2002, with a par value of USD 1.00 each in the capital of RJS (Amsterdam) XX A.V.V. have been lost:

No. 1. representing 240 shares, no. 4, representing 52,80 shares, no.5, representing 52,80 shares, no. 8 representing 35,20 shares, no. 11 representing 35,20 shares, no. 12 representing 35,20 shares, no. 14 representing 35,20 shares, no. 17 representing 35,20 shares, no. 18 representing 35,20 shares, no. 20 representing 35,20 shares, no. 35 representing 17,60 shares, no. 37 representing 17,60 shares, no. 47 representing 17,60 shares, no. 48 representing 17,60 shares, no. 49 representing 17,60 shares, no. 50 representing 17,60 shares, no. 54 representing 17,60 shares, no. 57 representing 17,60 shares, no. 62 representing 17,60 shares, no. 63 representing 17,60 shares, no. 64 representing 17,60 shares, no. 67 representing 8,80 shares, no. 69 representing 8,80 shares, no. 72 representing 8,80 shares, and no. 74 representing 11,73 shares.

The Board of Managing Directors intents to replace the original share certificates by duplicate share certificates at very short notice. Anyone with any knowledge of the present whereabouts of the certificate(s) is requested to contact the Company as soon as possible but not later than 14 days after publication of this notice.

In case no information is received by then, the company's Board of Managing Director intents to replace the original share certificates by a duplicate share certificates. After the issuance of the duplicate share certificates one can derive no rights anymore from the original share certificates towards the company.

Aruba, november 2013.

Notice is hereby given that the following original share certificates , issued on December 7, 2000, with a par value of USD 1.00 each in the capital of RJS (Amsterdam) XVII A.V.V. have been lost:

No. 1. representing 240 shares, no. 3, representing 55 shares, no. 7, representing 44 shares, no. 8 representing 44 shares, no. 10 representing 44 shares, no. 12 representing 44 shares, no. 13 representing 44 shares, no. 14 representing 44 shares, no. 15 representing 44 shares, no. 16 representing 44 shares, no. 17 representing 44 shares, no. 20 representing 33 shares, no. 22 representing 22 shares, no. 25 representing 22 shares, no. 27 representing 22 shares, no. 28 representing 22 shares, no. 29 representing 22 shares, no. 30 representing 22 shares, no. 31 representing 22 shares, no. 32 representing 22 shares, no. 33 representing 22 shares, no. 35 representing 22 shares, no. 36 representing 22 shares, no. 37 representing 22 shares, no. 38 representing 22 shares, no. 40 representing 22 shares, no. 41 representing 22 shares, no. 43 representing 22 shares, no. 44 representing 22 shares, no. 45 representing 22 shares, no. 46 representing 22 shares, no. 47 representing 22 shares, no. 48 representing 22, no. 49 representing 22 shares, no. 51 representing 22 shares, no. 52 representing 22 shares, no. 59 representing 11 shares, no. 60 representing 11 shares, no. 61 representing 11 shares, no. 62 representing 11 shares, no. 63 representing 11 shares, no. 65 representing 11 shares and no. 66 representing 11 shares.

The Board of Managing Directors intents to replace the original share certificates by duplicate share certificates at very short notice. Anyone with any knowledge of the present whereabouts of the certificate(s) is requested to contact the Company as soon as possible but not later than 14 days after publication of this notice.

In case no information is received by then, the company's Board of Managing Director intents to replace the original share certificates by a duplicate share certificates. After the issuance of the duplicate share certificates one can derive no rights anymore from the original share certificates towards the company.

Aruba, november 2013.

Bent u verhuisd?

Als u bent verhuisd, geef dan uw nieuwe adres door aan Departamento di Impuesto.

Het is heel belangrijk dat uw juiste adresgegevens bekend zijn bij Departamento di Impuesto. Het kan anders voorkomen dat u belangrijke correspondentie niet ontvangt bijvoorbeeld belastingaanslagen. Als u deze niet betaalt, blijft u een openstaande schuld houden die kan oplopen als u niet reageert. Uiteindelijk kan er zelfs beslag worden gelegd op uw bezittingen.

Geef uw nieuwe adres door met een van de onderstaande formulieren:

- voor particuliere klanten: 'Opgaaf persoonsgegevens'
- voor ondernemers/ondernemingen: 'Opgaaf of wijziging adres & telefoon'

Deze formulieren kunt u downloaden via www.siad.aw of ophalen bij Departamento di Impuesto.

Departamento di Impuesto

Tel: 522 4433 • Fax: 582 0833 • Web: www.siad.aw

Stichtingen sparren met koningspaar over toekomst kwetsbare jeugd ‘We helpen 1200 Caribische jongeren op weg’

ORANJESTAD — Achttien geselecteerde stichtingen uit het Caribische gebied die zich inzetten voor jongeren, krijgen vanmiddag de kans om te sparren met koning Willem-Alexander en koningin Máxima. Dit gebeurt in hotel Radisson waar stichtingen vanuit Bonaire, Curaçao, Sint Maarten, Sint Eustatius, Saba en Aruba samenkomen om workshops te volgen.

door onze verslaggever
Jackeliene Geeve

Amigoe spreekt vanochtend vooraf met projectleider Anne Maljers van het Oranjefonds. “In mei van dit jaar zijn we gestart met het project Kansen voor jongeren in de Cariben. Samen met Stichting Kinderpostzegels, Skanfondsen Innovatiefonds Zorgverzekeraars uit Nederland bundelen we onze krachten onder de naam Samenwerkende Fondsen. Ons doel is om 1200 kwetsbare jongeren in het Caribische gebied op weg helpen naar een baan of diploma.”

Aruba wordt tijdens de workshops vertegenwoordigd door Stichting Reclasseering, Fundacion Cas Pa Comunidad Arubano en Heart-Centered Leadership Foundation. De stichtingen zijn, volgens Maljers, zorgvuldig geselecteerd en worden de komende vier jaar financieel en inhoudelijk ondersteund door de Samenwerkende Fondsen. “Wij geven hen toegang tot geld, kennis en contacten. Dat geldt in ieder geval voor de eerste drie jaar. Het laatste jaar bouwen we het af en zullen de stichtin-

gen op eigen kracht verder moeten, bijvoorbeeld met steun van de private sector of de overheid.”

180 jongeren in Aruba
 De doelstelling is om per stichting 20 jongeren per jaar op weg te helpen. Enerzijds door jongeren - die een aanzienlijke kans lopen op school uit te vallen - te begeleiden, ondersteunen en motiveren zodat zij op school kunnen blijven. Anderzijds jongeren die school al zonder diploma verlaten hebben, te ondersteunen bij het vinden van een baan of leertraject via een werken-lerenconstructie. In Aruba zou het dan gaan om 180 jongeren in de komende drie jaar. “We richten ons op de leeftijd 12 tot 25 jaar”, legt Maljers uit. “De leeftijd van de doelgroep ligt lager dan de leeftijd van de doelgroep van een soortgelijke project in Nederland. Dat komt omdat de groep kwetsbare jongeren hier veel jonger is. Jongeren belanden hier eerder op straat, en de stabiele begeleiding van een oudere groep ontbreekt. Daarnaast zijn er in Nederland veel trajecten en instanties voor jongeren en die hulp ontbreekt hier.”

Foto: Jackeliene Geeve

De workshop Selfsteem vanmorgen, gegeven door Desiree Helder.

Er is volgens Maljers nog een ander verschil tussen de hulpvraag vanuit Nederland en vanuit het Caribische gebied. “In Nederland streven we ernaar dat alle jongeren een diploma behalen, hier niet. We richten we ons hier meer op preventieve zorg, zoals sociale begeleiding en naschoolse opvang.”

Vergeten doelgroep
 Om half tien starten de workshops Projectmanagement, Casemanagement, Selfsteem en Monitoring en Evaluatie. Vooraf is het

woord aan Sumini Bos, orthopedagoog van Federatie Antilliaanse Jeugdzorg. Bos spreekt over een ‘vergeten doelgroep’ in het Caribische gebied die eindelijk belicht wordt. Maar, zo vertelt ze, het gaat niet alleen om de groep die vergeten wordt, een grote doelgroep vormen ook de jongeren die zelf liever uit beeld blijven. “Deze zorgmijders moeten we vinden en binden.”

Warm hart
 Om half twee arriveert het koninklijk paar in de Ball-

room van het Radisson. Dat het koninklijk paar deze bijeenkomst heeft uitgekozen om te bezoeken, is voor het Oranjefonds een eer en het bevestigt voor de projectleider maar weer eens de betrokkenheid die zij voelen. “Koning Willem-Alexander en koningin Máxima zijn het beschermbaar van het Oranjefonds”, zo zegt Maljers. “Ze zijn betrokken bij de problematiek van jongeren, zowel in Nederland als in het Caribische gebied. Zij dragen jongeren een warm hart toe, dat is duidelijk.”

Leerlingen jumpen voor koningspaar

Foto: Miric de Rosario

Kinderen in het stadion van Dakota komen enthousiast af op koning Willem-Alexander, die daar vervolgens voor open staat.

Vervolg van pagina 1

Als een goed geoliede machine kwamen vanmorgen van-

uit alle *bario's* 58 bussen aan met bijna 4000 basisschoolleerlingen. Samen met een fitnessinstructeur van Ibisa

oefenden ze enkele keren op muziek de flashmob die ze voor het koningspaar gingen dansen. Een massa van

4000 dansende kinderen op het veld en op de tribunes trok zich niets aan van de hete zon en liet, voorzien van zakjes water en energie-ropen, jumpend zien dat ze hun dansbewegingen meester waren. Het bericht van de stadionomroeper dat koning Willem-Alexander en koningin Máxima binnen enkele minuten het stadion zouden binnenlopen, maakte op de tribunes een spontaan ritmisch stampvoeten los, terwijl anderen joelden en klaptten en op die manier het koningspaar feestelijk onthaalden. De intensieve voorbereidingen hadden een spetterende flashmob als resultaat, waarbij Máxima enthousiast en met een opgetogen verbazing rondkeek en het koningspaar echt leek te genieten van het dansoptreden. Daarna gooide de koning enkele grote plastic ballen tussen de kinderen die daarop

‘los’ gingen en enthousiast over elkaar duikelden en langs elkaar heen renden om de ballen in de lucht te houden. Een levensgrote mascotte van de Shoco-prins begeleidde het koningspaar intussen van het veld af. Buiten het stadion groepeerden klassen zich voor diverse spelactiviteiten waar de koning en koningin aan het eind van de ochtend een ronde langs maakten. Op het veld hield een Ibisa-instructeur de klassen bezig met dansactiviteiten op de muziek van ‘hoofd, schouder, knie en teen’, de vogeltjesdans en de Macarena, wat voor een nog grotere feeststemming zorgde. Het koningspaar bekeek dit vanuit een ontvangstruimte in het stadiongebouw, met uitzicht op het veld. Tijdens de wandeling langs de activiteiten splitsten ze zich. De koning liet zich al lopende informeren door Ibisa-directeur Monique van Embden, maar schroomde niet om intussen contact te leggen met de kinderen om hem heen. Maar verleiden tot meespelen, dat liet hij zich niet.

Premier Eman - corrupte gouverneur Kiko Gomez

Oppositie kaart ‘relatie’ aan bij minister Plasterk

ORANJESTAD — Oppositiepartij MEP heeft gisteren de kwestie van de corrupte en van moord verdachte Colombiaanse gouverneur Juan Francisco ‘Kiko’ Gomez aangekaart bij de Nederlandse minister van Koninkrijksrelaties, Ronald Plasterk.

Plasterk, die meereist met het koninklijk paar, ontmoette de gele fractie in een vergadering gisteren in de namiddag. MEP kaartte de ‘ontwikkelingen dat bestuurders uit het kabinet Eman I en II zich ophouden met personen die gezocht worden door justitie’ aan. Zoals de gouverneur van de Colombiaanse provincie La Guajira die vorige maand is beschuldigd van onder meer het ombrengen van politieke rivalen. Premier Eman bezocht deze provincie in 2011 onder meer om de economische banden tussen Aruba en La Guajira aan te halen en uit te breiden.

Gomez en Eman hebben elkaar vaker ontmoet en slo-ten in mei van dit jaar een

Tweede van rechts Kiko Gomez, met links van hem premier Mike Eman.

intentieverklaring voor verdere samenwerking, zo haalt MEP ook uit de Colombiaanse media. Gomez was ook op de handelsconferentie in die maand, ‘Europe Meets the Americas’. MEP diende vorige week Statenvragen in om een verklaring te krijgen van de premier over de aard van deze relatie. En over andere zaken zoals een gaspijp die vanuit de provincie naar Aruba zou worden aangelegd en uitwisseling van vrachtverkeer. De fractie wil weten

hoe het met die projecten ervoor staat. In het gesprek met Plasterk uitte de oppositieleider ook opnieuw haar zorgen over de financiële situatie van Aruba, met oog op de vorige week gegeven goedkeuring aan de regering ‘om nog meer in de schuld’ te mogen staan voor de aanleg van de ringweg. Premier Eman heeft nog geen reactie gegeven op de kwestie Kiko Gomez. Inmiddels heeft dit ook het nieuws

in Nederland bereikt; de *Telegraaf* meldt vandaag dat Eman op het matje moet voordat hij morgen met het koningspaar naar Colombia vliegt. Dit medium ging overigens onlangs ook nog uitgebreid in op de relatie tussen MEP-parlementariër Glenbert Croes en Dino Bouterse. De zoon van de Surinaamse president wordt vervolgd voor internationale handel in wapens en drugs, en steun aan terreurorganisaties.

In het kort

Deel vliegtuig

Een stuk van een vliegtuig is vanochtend gevonden aan de kust achter Tierra del Sol. De politie werd opgeroepen en bevestigde inderdaad dat het om een deel van een vliegtuigvleugel gaat. Personeel van Directie Luchtvaart is ingeschakeld om te onderzoeken of het gaat om een angespoeld stuk of dat het van een overvliegend toestel komt.

Quadklap

Twee jongens verloren gisteravond de controle over hun quad en een tegemoetkomende auto moest hen ontwijken. Ook al werd het ergste voorkomen, de auto en de quad raakten elkaar toch. Eén van de jongens, de bestuurder, kreeg een klap tegen zijn hoofd. De medepassagier bezeerde zijn been. Een ambulance nam beide jongens mee en de politie nam de zaak op.

Allen tegen één

Toen K. bij de supermarkt wat biertjes ging kopen, vroeg een bekende hem om 5 florin. K. weigerde want iedereen moet voor zijn geld werken, zei hij. Daarop werd hij buiten de supermarkt

door de betreffende man en enkele anderen aangevallen. Er werd een poging gedaan zijn portemonnee te stelen waarop K. zei de politie te gaan bellen. De mishandeling stopte en de daders liepen weg. Er is het slachtoffer aangeraden om aangifte te doen.

Zakje kruiden

Dinsdagochtend rond kwart voor vijf in de ochtend trof de politie een auto aan bij Indian Rock. Er zaten twee inzittenden in die nogal nerveus gedrag vertoonden. Na een kort onderzoek van de auto werd een zakje met naar marihuana ruikende kruiden gevonden. De twee werden bekeurd en het zakje werd in beslag genomen.

Vuile streek

Een werknemer van Serlimar werd op het terrein van vuilstortplaats Parkietenbos door een vrouw belaagd. Zij zou een steen naar hem gooid hebben en ook trok zij volgens hem een groot mes. De man voelde zich dermate bedreigd dat hij de politie verzocht te komen omdat hij aangifte wilde doen. De vrouw is opgepakt voor mishandeling en bedreiging.

Minister wijst op belang rechten kind

In wijkcentrum Playa Pabao wachtten veel kinderen de minister op om gezamenlijk bij deze dag stil te staan. Er werd gezongen en er werden cadeau's uitgedeeld.

ORANJESTAD — De Internationale Dag van de Rechten van het Kind, gisteren, ging aan minister van Sociale Zaken, Jeugdbeleid en Arbeid, Paul Croes, niet voorbij.

Hij stelde dat hij doorgaat met de implementatie van het internationale verdrag van de Verenigde Naties voor de rechten van het kind dat in 2001 in werking is gegaan. *Amigoe* schreef hier gisteren al over dat er onduidelijkheid is of de commissie die dit verdrag moet invoeren, nog bestaat. Ook laat de minister in een pers-

bericht weten dat hij en zijn collega's de verschillende instanties, departementen en instituten die zich bezighouden met bescherming van kinderen, steunen. Volgens Croes ligt het beschermen van de rechten van een kind niet alleen bij de ouders en de overheid, maar is het een aangelegenheid die de hele maatschappij aangaat.

“Onze samenleving moet ook bewust zijn van wat de rechten van een kind zijn”, aldus de minister die in het kader van deze internationale dag, de Nationale Bibliotheek bezocht.

NEW Collection arrived!

Schotlandstraat 43 - Telephone: 582-9499

OPEN: Tue - Sat: 1pm - 6pm

Next to Dana's Furniture - Across from Ling & Sons

Meerdere malen kippenvel tijdens magistraal koninklijk concert

Robert Jean d'Or en Angelo Koolman laten het publiek meezingen op Vivir mi Vida.

Het publiek kwam met duizenden op het concert af. Op de achtergrond de VIP stage.

ORANJESTAD — De verwachtingen waren hooggespannen, de weergoden werkten mee en ondanks de slordig uitgevallen parkeervoorzieningen, een heuse brand en een paar andere details, was het koninklijk concert niets minder dan magistraal.

Door Ariën Rasmijn

In tegenstelling tot de protocolaire ontvangst bij het Bestuurskantoor eerder op de dag, is het publiek wel massaal komen opdagen voor de Royal Night in Bushiribana. En nog op tijd ook. Lange files rond half zeven vanaf Ayo naar de ruïne van de goudsmelterij. En de mensen zien de verkeerschaos ook aankomen. Wie slim is, parkeert de auto al bij supermarkt Wai Fat en gaat te voet verder. Op papier lijkt de parkeerplanning voor het concert nog wel in orde, maar toch loopt het uit op een chaos. Een heleboel automobilisten plaatsen hun auto langs de weg in plaats van gebruik te maken van de parkeervelden. Wie wel op de parkeervelden komt, en met name op het veld tus-

sen Bushiribana en Natural Bridge, krijgt te maken met jonge begeleiders die niet altijd goed weten waar nog plek is en waar een auto in mul zand vast kan komen zitten. Tenslotte lijkt het erop dat er maar weinig gebruik is gemaakt van de pendelbussen, wat voor een stuk minder druk op de ketel had kunnen zorgen. Er staat een lange rij voor de ingang. Er wordt gecontroleerd op drank, wapens en jawel, mogelijke protestborden. Het verloop van de rij is desalniettemin redelijk vlot. Binnen staat er een volwaardig festivalterrein, met etensstandjes, bars, tribunes, het paviljoen voor de koninklijke gasten en een groot podium met als achtergrond de goudsmelterij. Het is groot genoeg om veel mensen te ontvangen en het toch lekker ruim te houden voor iedereen. Helemaal naar voren bij het podium komen, is geen probleem.

Koning Willem-Alexander en koningin Máxima worden, na aankomst van premier Mike Eman, officieel opgewacht door concertproducent Jonathan Vieira en muzikant Michael Lampe. Eenmaal wanneer zij onder luid gejoel van het publiek gezeteld zijn op de eerste rij in het paviljoen, kan het concert beginnen. Emcees Jörgen Raymann, Osvaldo Correa en Vale Croes verwelkomen de royals. Van de drie is Raymann overduidelijk het meest geroutineerd. Correa is schreeuwerig en onzeker en Croes zelfs een beetje afwezig totdat hij later een mop over Argentijnen mag vertellen.

'Abo no'
Yoga-instructeur Rachel Brahen opent met een korte demonstratie en het dansgezelschap van Alydia Wever geeft een unieke, nieuwe draai aan de traditionele baile di cinta

(lintendans), op een speciaal ervoor gearrangeerd nummer van Datapanik. Daarna is het muzikale gedeelte met lokale artiesten. Het is qua kippenvel al meteen raak met het jonge duo Shannon Buena en Zaina Kelly. Hun interpretatie van de klassieker 'Luna Scondi' wordt met luid applaus ontvangen. Hetzelfde geldt voor Hilyan Croes en Mandy Villasmil die 'Min sa' vertolken. Het gaat echter mis wanneer Luigi Cortez aan de slag gaat met Padu Lampe's klassieker 'Abo So'. Aanvankelijk zingt het publiek mee en grijpen paartjes elkaar bij de middel om een dansje te doen, maar dat stopt al heel gauw, wanneer Cortez een soort van stemacrobatiek probeert uit te voeren met elke lettergreep van zijn tekst. Het is ronduit tenenkrommend en helpt wat een prachtig moment had moeten zijn, helemaal om zeep. Hoe anders is het wanneer de geroutineerde schnabbelkoning Angelo Koolman het podium bestijgt om zijn nummer 'Mundo ta un milager' te zingen. Zelfverzekerd en kordaat pakt hij het publiek in. Jersey Sophia maakt ook indruk met zijn nummer 'Dushi hende bo ta'.

Osvali, Dane en Pete
Dat Osvali van Romondt-Lopez tien jaar lang niet op een podium heeft gestaan, is ongelooflijk en misschien zelfs een beetje misdadig. Met prachtige uithalen, alsof ze nooit wat anders heeft gedaan dan knallen op wereldpodia, zingt zij de tango-klassieker 'El dia que me quieras'. De koningin is zichtbaar in haar nopjes en zingt mee. Dane Clark, de vader van zanger Alain Clark, heeft het type soulstem dat zo mooi en gerijpt is dat het door merg en been gaat. In het hitduet 'Father & Friend' doet hij dat ook met eenvoudig gemak. De man had in de jaren zestig zo een tegenhanger van Otis Redding kunnen zijn. Zijn zoon kan er zelf ook wat van en knalt even later het duet 'Back in my World' met Jersey

Sophia. Pete Philly is explosief en ijzersterk op het podium. En de reactie vanuit het publiek is bovendien stukken uitbundiger dan vorig jaar tijdens zijn eerste optreden op Aruba tijdens Caribbean Sea Jazz Festival.

Vuurwerk
Angelo Koolman keert terug op het podium voor een prima uitvoering van Marc Anthony's 'Vivir mi vida', samen met Robert Jean d'Or die vervolgens de show steelt met een waanzinnige uitvoering van zijn tumba 'Mi Cunuku'. Daarna is het de beurt aan Teddy Phillips met zijn roadmarch 'Music'. Halverwege het nummer komt niemand minder dan carnavalslegende Lord Cachete het podium op. Hij heeft een kroon op, is in het oranje gekleed en het publiek gaat helemaal uit z'n plaat. Na een korte videomapping is het aan Michael Lampe en zijn band Datapanik om af te sluiten. Met een knallende vuurwerkshow boven het podium speelt hij onder meer 'Riba un sero', dat hij over een week in Nederland weer mag spelen met achter zich het Metropole Orkest tijdens de viering van 200 jaar Koninkrijk. Het vuurwerk zorgt voor brand in de struiken achter de ruïne.

'Diep geraakt'
DJ Chuckie mag het vervolgens overnemen, maar niet voordat de koning en de koningin zelf het podium bestijgen. Willem-Alexander zegt 'diep geraakt' te zijn door het concert. Hij moet denken aan zijn bezoek in 1987, toen hij de oude Natural Bridge zag. Aruba was toen nog maar net begonnen als land. Inmiddels is het een zelfverzekerd land geworden en een 'grote broer' voor de andere landen in het Caribisch deel van het Koninkrijk. De koning noemt Aruba de Natural Bridge tussen het Europese deel van het Koninkrijk en Latijns-Amerika. Met een uitbundig 'Biba Aruba!' sluit hij af.

Overleden

Genevieve A.R. Evertsz

Lucia M. Blijden – Carty

Annie M.M. Zielinski – Calmes

Dhr. Jacobus Roose

Sra. Vda. Julieta Florencio – Lampe

14-11-2013

19-11-2013

19-11-2013

19-11-2013

20-11-2013

LOTTO

PADEPORTE

- Resultado Diarazon 20 november 2013

01

16

21

27

29

1er Premio: No tin ganador di Jackpot

2do Premio: No Tin ganador Match 4

3er Premio: Tin 8 ganador Match 4

4do Premio: Tin 150 ganador afl. 12,00

Joker

30

Proximo sorteo

23 nov. 2013

Afl. 4,00 pa ticket

Afl. 120.000,00

1 Premio: 5 Bon

3 Premio: 4 Bon

2 Premio: 4 Bon + Joker

4 Premio: 3 Bon

Por yama 583-4475 pa haya e resultado.

Letter ganador pa ticket gratis:

D

Caribbean Cinemas

MEGAPLEX 8

100% Digital HD

ALL THE MOVIE INFORMATION YOU WANT AT YOUR FINGERTIPS

log on to

caribbeancinemas.com/aruba

★★★★★

Showtimes

Coming Attractions

Synopsis

Buy your tickets online through

caribbeancinemas.com/aruba

cinemaexpress

Palm Beach Plaza | Aruba | 586-0074

Available on the App Store

DOWNLOAD OUR NEW APP

ANDROID APP ON Google play

ESSENTIAL HEALTH SUPPLIES

NOW OPEN

PATIENT CARE, BATH & SAFETY, MOBILITY & MUCH MORE!

Rentals Available

Essential Health Supplies N.V. Caya Dr. J.E.M. Arends #17-A

Tel 297.587.0940 Fax 297.587.2770 info@essentialaruba.com

NET DILANTI HOSPITAL!

FRESH

FM 104.3

DE HOORT HET VERSCHIL

Binnenkort op jouw radio!

Nederlandse presentatie

Internationale muziek

Hits uit de 70's, 80's, 90's en 00's

Nederlands en internationaal nieuws

Lokaal nieuws

FRESH FM... verfrissend!

facebook.com/fresharuba

Electric Boiler

6 gallon Afl. 699,-

12 gallon Afl. 749,-

19 gallon Afl. 799,-

30 gallon Afl. 899,-

40 gallon Afl. 949,-

50 gallon Afl. 999,-

127V & 230V

Water Heater

Bathroom Afl. 219,-

Incl. shower head

Kitchen Afl. 249,-

127V & 230V

Solar Boiler

80 liter Afl. 1999,-

120 liter Afl. 2299,-

TECHNIEK & design

HOME COMFORT

Caya G.F. Betico Croes z/n

Tarabana - tel. +297 588 2150

www.technikdesign.com

Monday - Saturday 8.00 - 17.00

INSTALLATION AVAILABLE!

ASK FOR PRICING.

Jeugd toont zich aan koning in woord en beeld

SAN NICOLAS — Het was koningstijd voor de jongeren gistermiddag in het centrum Teresita in San Nicolas. Met de visie van de jeugd op Aruba in 2033 door middel van een debat en de winnaars van een fotowedstrijd, vingen een ontspannen koning en koningin een glimp op van de toekomstige generatie. In een kneuterige, dorpsachtige sfeer werd het koningskoppel welkom geheten in de stad van het oosten.

door onze verslaggever
Linda Reijnders

Bij het binnenrijden van San Nicolas is er van een intrede van de koning nog niet veel te merken. Heel sporadisch valt een huis te bespeuren waar men - dan wel uitbundig - versieringen in oranje of met de kleuren van de Hollandse vlag heeft aangebracht. Nieuwsgierig naar het punt waar dan wel duidelijk wordt dat er iets staat te gebeuren, kom je uit bij de wegfazetting vlak voor de brandweer waar twee vriendelijke agenten de automobilist doorverwijzen. Van een menigte mensen is echter nog geen sprake. Het geeft een beetje het gevoel van twijfel of je wel goed zit of dat het stadje waar je verkeert, nog niet wakker is.

Gelukkig verandert de zaak bij het politiebureau waar al een handjevol agenten in de weer zijn en waar verderop de welkomstmeute voor de koning in beeld komt. Voor het Teresita-centrum staan een kleine honderd enthousiastelingen, de leerlingen

van de Teresita-basisschool worden door de drukdoende leerkrachten klaargestoomd voor het moment suprême. En aan de overkant voor het Valero-pompstation maken een tiental protestanten zich druk over de regering met afkeurende leuzen op bordes. Daaromheen lijkt San Nicolas niet al teveel ophef te maken en laten toeschouwers en wat landlopers op een bankje het vooral gemoedelijk over zich heen komen.

In deze scene van slaperig Westernstadje vallen enkele wat verhit heen en weer lopende Nederlandse persleden op tussen de ontspannen lokale bevolking die een menselijke vormt waardoor de koning en zijn koningin straks het centrum kunnen binnenlopen. Als in de verte de agenten te motor de hoek omkomen, staat iedereen in het gareel en komt de bus met het koningstel en stoet van hoogwaardigheidsbekleders aanrijden. Willem-Alexander en premier Mike Eman nemen ook even de tijd om met het protestgroepje te praten voordat

Scholieren van de Teresita basisschool staan klaar voor de komst van de koning.

de stoet zich naar binnen begeeft.

Een show
Naast de lokale pers is er vanzelfsprekend ook pers uit Nederland meegekomen met het koningsgezelschap en dat wekt de vraag op, met Aruba als laatst bezochte eiland, wat ons verschilt van de andere eilanden in de ogen van enkele Nederlandse persmensen. 'Aruba is goed georganiseerd, maakt er een show van en lijkt heel Amerikaans' krijgt *Amigoe* te horen. Bonaire is relaxed en een surfeiland, St. Eustatius 'ienieminie' en Cu-

raçao rommelig, a-relaxed en met een onvriendelijke bevolking. "Ja, hier gaat het natuurlijk ook goed", meent één van de cameramensen, maar daar denken de actievoerders buiten -die onder andere reppen over de 'megaschuld van Eman'- toch heel anders over.

Een blik gevangen
Een foto maken van jouw blik op Aruba in de toekomst was een opdracht waar Liesje Proveyer (14) van Colegio Arubano (VWO-3) wel raad mee wist. Ze staat al helemaal klaar naast haar winnende foto die aan de wand

Bij binnenkomst in het centrum ontvangst het koningskoppel een bloemetje.

hangt in het centrum waar zij binnen enkele minuten de koning en koningin ontmoet. "Ik ben heel zenuwachtig", vertrouwt zij toe. Proveyer is een talent die talent centraal stelt in haar blik op de toekomst. "De ballerina is dat talent." Haar foto zit vol symboliek voor hoop, vertrouwen, wereldwijdsheid en God. "And the winner is", lacht koning Willem-Alexander haar toe wanneer hij met zijn vrouw op haar afloopt voor haar persoonlijke uitleg bij het beeld.

Gas erbij
Binnen maken de studen-

ten van de Universiteit van Aruba zich alvast op voor het debat. De koning, koningin, Eman, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Ronald Plasterk, en de gouverneur zitten op rij aan kop van de zaal met rechts en links in de banken toehorende leerlingen. Het debat bestaat uit vier rondes en de twee panels bestaan uit een vijftal studenten elk. Eerder schreef Amigoe al dat de jongeren een maand geoefend hebben om te leren debatteren en dat schept toch enige verwachting. De zenuwen spelen duidelijk parten in

het begin en het wordt duidelijk dat de een nu eenmaal gemakkelijker in het openbaar spreekt dan de ander. Het transformeren van San Nicolas in een universiteitsstad met campus op The Colony aan de ene kant, en het gebruik maken van windmolens *off shore* aan de andere kant zijn, de speerpunten van beide panels die zij in het eerste deel van het debat uiteenzetten. Je zou het debat kunnen vergelijken met een diesel die even tijd nodig heeft om op gang te komen, maar daarna vertrouwen inboezemt en rustig doorrijdt, al mag er af en toe zeker wat gas bij. De panels mogen elkaar nog ondervragen en ook het publiek heeft de kans een vraag te deponeren. Eigenlijk is de eindronde nog het meest opwekkende wanneer de twee panels zich verdedigen en er her en der een uitschietter is van een panellid met een grap en stevige toon. Na anderhalf uur is het klaar en bedankt de koning de jeugd voor de presentatie. De zaal gaat staan en zijne Hoogheid en Máxima laten, met in hun kielzog de stoet hoogwaardigheidsbekleders, San Nicolas weer voor wat het is. Er wordt nog even druk gezwaaid vanuit het busje, maar dan is het toch echt voorbij. Er wordt weer overgegaan tot de orde van de dag en dat is gewoon je ding doen in de gemoedelijkheid van het oosten.

INGEZONDEN

Ziekenhuissterfte

SYSTEMATISCHE AANPAK van patiëntveiligheid in ziekenhuizen halveert binnen enkele jaren het aantal vermijdbare sterftegevallen in ziekenhuizen. Dat is de hoopgevende conclusie van onderzoek door de Nederlandse organisatie Nivel. Dit instituut, op Curaçao ook bekend vanwege een onderzoek naar het functioneren van huisartsen en andere werkers in de eerste lijn, onderzocht de effecten van een Nederlands veiligheidsprogramma. In dit programma werd gerichte aandacht gegeven aan zaken als hygiëne, medicatieveiligheid en procedures op operatiekamers. Binnen vijf jaar - tussen 2008 en 2012 - daalde de vermijdbare sterfte van 1960 naar 970. Een spectaculair resultaat, met concrete aanknopingspunten voor Curaçao en Aruba. Vertaling van de Nederlandse cijfers naar de twee grootste Caribische eilanden (en mede gebaseerd op mijn eigen waarneming als Inspecteur Gezondheidszorg op Curaçao) leidt tot een schatting

van 25 tot 30 vermijdbare overlijdensgevallen op Curaçao, en 15 tot 20 onnodige ziekenhuissterftes op Aruba. Deze 'epidemie' van nodeloos overlijden kan ook op Curaçao en Aruba worden gehalveerd. Als we de Nederlandse maatregelen - die effectief zijn gebleken - omzetten naar de Caribische context, dan moet op de volgende zaken worden geïnvesteerd: goede wetgeving, systematische verbeterprogramma's op vijf tot tien speerpunten, en een effectief toezicht. Voor Curaçao betekent dit dat tenminste de al aangenomen Landsverordening Beroepen in de Gezondheidszorg moet worden ingevoerd en dat de Inspectie Gezondheidszorg op sterkte en kwaliteit komt. Op Aruba moet de lang aangekondigde Landsverordening Kwaliteit in de Gezondheidszorg worden behandeld en aangenomen, terwijl ook serieus werk wordt gemaakt met het opzetten van een Inspectie Gezondheidszorg. Voor de verbeterprogramma's bin-

nen de ziekenhuizen kan gemakkelijk leentjebuur worden gespeeld bij Nederlandse instellingen. De bereidheid om hierbij te helpen is groot. De unieke situatie doet zich voor dat zowel op Curaçao als op Aruba de minister van Volksgezondheid arts van opleiding is. Vanuit de trouw aan de eed van Hippocrates zou het niet meer dan normaal zijn, dat ze het redden van tientallen mensenlevens tot hun topprioriteit maken.

JAN HUURMAN
(voormalig Inspecteur Gezondheidszorg Curaçao), Aruba

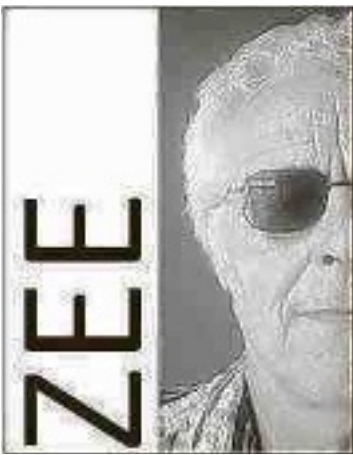
De redactie van Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

COLUMN

De badeend

Van maandag tot en met vrijdag bespreekt Nico van der Zee in deze column zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderee@gmail.com.

Iedereen heeft een verzameling voorwerpen om zich heen. Nu ik aan mijn bureau dit stukje typ, zie ik een niet-machine, pennen, een koffiekopje. Zojuist heb ik een fluitketel gebruikt om koffie te zetten. Veel aandacht krijgen die voorwerpen niet, ze vallen pas op als ze stuk gaan. Ze kunnen ook opvallen doordat je ze ineens in een andere omgeving tegenkomt. Zou ik een nietmachine aan het strand zien liggen, dan zou me dat verbazen en zal ik het ding goed bekijken. In een museum zagen we een keer onze fluitketel in een vitrine staan. Je kijkt dan ineens met andere ogen naar het ding dat je nooit opviel. Iets soortgelijks gebeurt als je dingen vergroot. In Nederland reed ik regelmatig langs een loodgieter die een metershoge waterkraan aan de voorgevel had gemonsteerd. Leuk en opvallend. Er zijn ook veel kunstwerken die eigenlijk vergrote ge-

bruiksvoorwerpen zijn. Een rijtje spades van 10 meter hoog in de grond, een paperclip van enkele meters hoog, een prachtige badmintons-huttle die als een palapa in een grasveld staat. Door hun grootte trekken ze aandacht, kijk je er anders naar en meestal amuseren ze mij wel. Op Aruba zijn het de zuilen in de muur bij boekhandel Plaza. Ze zijn vormd als heel grote kleurpotloden en altijd als ik er langs rij, moet ik glimlachen. In het nieuws van de afgelopen maanden bent u ondergetuigd een heel grote badeend tegen gekomen. Zo'n grappig geel speelgoedbeestje waarmee kinderen zich

in bad amuseren, maar dan enorm groot. Het is een idee van een Nederlandse kunstenaar, Florentijn Hofman, die eerst de steden langs Limburgse en Belgische kanalen met het beest afreisde, maar daarna op wereldtour ging. Dat leverde mooie plaatjes op, vooral door het contrast van het lieve eendje met de harde omgeving van grote havens. Het zou goed zijn voor de wereldvrede. Dat weet ik niet, maar wie licht, voert geen oorlog en alle beetjes helpen. Het kan in ieder geval geen kwaad.

Wat de eend meemaakt, haalt af en toe de kranten. Zo werd hij verwoest in een Aziatische storm. Gelukkig bleek een reserve-exemplaar elders rond te dobberen. Het nieuwsbericht dat bij mij bleef hangen ging over de opbrengst van zo'n eendenverblijf in een havenstad. In Peking werd er zo'n 50 miljoen florin verdiend met het beest. Dat is een aanzienlijk bedrag. Wil je de invloed op de economie vaststellen, dan mag je het bedrag ook nog eens met een Keynesiaanse factor vermenigvuldigen. Als ik geld verdien, ga ik naar de bakker, tank benzine, koop nieuwe dingen. Allemaal

goed voor de economie. We doen maar een factor 2 en dat betekent dat een gekke badeend de Chinese economie stimuleert met 100 miljoen florin. Die stimulans hebben de Chinezen helemaal niet nodig, hun economie is af en toe zelfs oververhit. Op Aruba kunnen we die stimulans wel gebruiken. We moeten dus zorgen dat die eend ook Aruba bezoekt. Ik ben er niet geschikt voor om zoiets te organiseren, maar we hebben een ijerige minister die daarvoor kan zorgen: Otmar Oduber. Hij is op deze plaats, toen de column nog niet ZEE heette, wel eens heel kritisch benaderd; nu krijgt hij een gouden tip aangereikt.

Haal die eend naar Aruba, trek toeristen met dat ding naar San Nicolas, organiseer evenementen met de eend als achtergrond en hou badeendraces. Dat laatste idee pikken we dan wel van de Chinezen, maar die hadden het gekopieerd van Leeuwarder studentenvereniging en het gaat om geld, dus geen scrupules. We moeten niet aarzelen, want anders gaat een ander eiland met de eend aan de haal. Ons jongere broertje Curaçao bijvoorbeeld.

Weekendagenda

Vrijdag	
Wat	: iDance to Express
Waar	: Club Movimiento
Wanneer	: 19:30 (ook za), zo 16:00
Zaterdag	
Wat	: Nationaal MTB-kampioenschap
Waar	: Safir
Wanneer	: start 7:30 kids; zondag 7:30 volwassenen
Wat	: Walk a Mile For a Child
Waar	: Fisherman's Huts
Wanneer	: registratie 16:00, start 17:00
Wat	: Bottom Fishing Tournament
Waar	: Bucuti Yacht Club
Wanneer	: vanaf 17:00
Wat	: Voices of Christmas 2013 (gaita)
Waar	: Ballroom hotel Hyatt
Wanneer	: vanaf 19:30
Zondag	
Wat	: ProFit Event
Waar	: Parkeerplaats Directie Onderwijs (Frankrijkstraat)
Wanneer	: 8:00 - 10:00
Wat	: Concert Dominical Donny Lacle
Waar	: The French Steakhouse Restaurant
Wanneer	: 11:00
Wat	: Actie kust schoonmaken
Waar	: AWS-pier (Bucutiweg, naast Marandi)
Wanneer	: vanaf 13:00

In deze weekendagenda staan activiteiten voor vrijdag tot en met zondag (en ook tijdens lange weekenden). Tips hiervoor zijn welkom, doorgeven kan tot uiterlijk woensdagmiddag via arubaredactie@amigoe.com.

MEDEDELING

Dr. Horacio E. Oduber HOSPITAAL

In verband met verhuizing zal de Polikliniek Long op vrijdag 22 november in de middag EN maandag 25 november de gehele dag gesloten zijn.

Dinsdag 26 november is de polikliniek weer open op de nieuwe locatie, voorheen 'Cas di Docter', Caya J.E.M. Arends 31.

Het telefoonnummer is ongewijzigd: 527-4313

Met deze verhuizing beschikt het Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal over een verbeterde locatie ten behoeve van een nog betere service en dienstverlening.

Albert Heijn
ZEELANDIA

Over vermeend af luisteren

Tweede Kamer vraagt opheldering

DEN HAAG — De Tweede Kamer wil opheldering van de ministers Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en minister Ivo Opstelten van Veiligheid en Justitie over de vermeende af luisterpraktijken door de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD).

Tweede Kamerlid Linda Voortman van GroenLinks verzocht beide ministers vandaag meteen om een brief met uitleg en sluit een debat over de kwestie niet uit. Haar verzoek werd onder anderen gesteund door Klaas Dijkhoff van de VVD en Madeleine van Toorenburg van het CDA. “We begrijpen wel dat de rechter nog bekijkt of er sprake was van proportionaliteit, maar die zal zich daar ongetwijfeld over uitspreken”, zei Van Toorenburg. Los van dit initiatief door GroenLinks heeft de PvdA schriftelijk om uitleg gevraagd. “Was u op de hoogte van deze operatie? Heeft u deze operatie goedgekeurd?

Wie heeft opdracht gegeven voor deze operatie?”, vragen Tweede Kamerleden Jeroen Recourt en Roelof van Laar in een brief aan minister Plasterk. Ze willen weten of de af luisterpraktijken inderdaad illegaal waren en welke informatie er uit naar voren is gekomen. “Heeft de informatie die de AIVD heeft vergaard en waaruit bleek dat politici mogelijk corrupt waren en zich schuldig maakten aan grootschalig machtsmisbruik, geleid tot een strafrechtelijk onderzoek?” Tot slot vragen ze of het onderzoek de gesprekken over de staatkundige toekomst van Bonaire heeft beïnvloed of nog zal beïnvloeden.

Ronald van Raak van de SP noemt de inzet van de AIVD een erg zwaar middel. “Ik snap dat er onderzoek gedaan moet worden naar corruptie, maar de AIVD hiervoor inzetten is wel een heel erg zwaar middel en dan is het ook nog niet eens gedaan volgens de regels. Het geeft wel weer aan hoe de verhoudingen in het Koninkrijk liggen. Er wordt onderhandeld met mensen, die tegelijkertijd worden afgeluisterd”, zei hij.

Minister Plasterk, die verantwoordelijk is voor het AIVD-beleid en nu nog op Aruba is, laat via zijn woordvoerder in Nederland weten dat hij geen commentaar heeft. Er wordt nooit informatie verstrekt over welke individuele zaak dan ook die de aandacht heeft van de AIVD of over de inhoud ervan, noch over het verloop van onderzoeken.

Botika Montaña Abou buiten gevaar

WILLEMSTAD — Vanwege personeelsgebrek heeft Botika Montaña Abou eventjes zijn deuren moeten sluiten. Pas als er een waarnemer voor de vacature van apotheker zou zijn gevonden, mocht de botika van de Inspectie voor de Volksgezondheid weer klanten ontvangen. Inmiddels is de kwestie opgelost. Dat meldt het bestuur, de Raad van Commissarissen en directie van de Apothekerscoöperatie in een persbericht.

De botika had een waarnemer gevonden, maar op de brief aan de Inspectie voor de Volksgezondheid stond een verkeerde datum vermeld. Ook was de brief niet ondertekend. Twee fouten waarop de Inspectie de botika heeft opgedragen om zijn deuren te sluiten totdat

alles geregeld was. Daarom stuurde de botika gisteren de werknemers naar huis in afwachting van een oplossing. Gisteren heeft de persoon die de brief moest tekenen dat gedaan. Na twee uur 's middags is het zegel bij de deur van de botika door de Inspectie

tie eraf gehaald, waarna de zaak weer openging. Het bestuur en de directie van de coöperatie Wilhelmina betreuren het dat er berichten zijn verspreid waarin werd gesteld dat de werknemers het werk uit onvrede hebben neergelegd en dat mogelijk drie botika's van de coöperatie binnenkort hun deuren zullen sluiten. De coöperatie vindt het ongepast dat deze berichten de wereld in geholpen worden, net in een periode waarin veel mensen hun baan verliezen. Ook bevekt dit het imago van de apotheken, die dit jaar hun 45-jarig bestaan vieren.

Mishandelende partner ingerekend

WILLEMSTAD — De man S.S. (46) is dinsdagochtend door de politie aangehouden voor mishandeling en bedreiging van zijn partner.

De vrouw deed op 24 juli aangifte tegen de man bij het politiebureau van Barber. In september is ze weer

naar de politie gestapt om aangifte te doen tegen de man. De politie is hierop gisteren naar een woning in Klein Sta. Martha gegaan, op zoek naar de man. Hij was niet thuis, maar gaf zich later wel aan bij Barber, waar hij werd aangehouden voor nader onderzoek.

Drugskoeriers opgepakt

WILLEMSTAD/KINGSTON — Het Jamaicaanse narcoticateam Transnational Crime and Narcotics Division (TCND) hield deze week vijf personen aan op de Norman Manley International Airport in Kingston, in verband met drugs-transport.

Het gaat hier om een Nederlandse man, drie Jamaicaanse mannen en een Jamaicaanse vrouw, die met een vlucht vanuit Curaçao naar Jamaica zijn afgereisd met ongeveer 1 kilo cocaine, vloeibare cocaine verpakt in 'anti-aging lotion' en ruim 2,5 kilo marihuana. De verdachten zijn aangehouden voor verhoor, maar de politie wil nog geen details geven over hun persoonlijke gegevens.

Inbrekersduo aangehouden

WILLEMSTAD — De centrale meldkamer van de politie kreeg dinsdag in de nacht een melding binnen van een diefstal bij een snèk gelegen aan de Cubaweg.

De veertigjarige vrouw J.M. en de jongen E.M. van zeventien jaar trachtten de snèk via het dak binnen te dringen. Beiden zijn aangehouden en een ijzerschaar is in beslag genomen voor verder onderzoek.

Officiële opening Curaçao Beach Boulevard

Foto: Edsel Sambo

De opening van de BLVD vond bij Mambo plaats.

WILLEMSTAD — De officiële opening van de Curaçao Beach Boulevard – gepromoot als BLVD –, gevestigd op het terrein te Bapor Kibrá dat door projectontwikkelaar Cordelco NV ontwikkeld wordt, vond gisteravond bij ‘Mambo Beach Club’ plaats.

“Wij beogen met de boulevard een schakel te vormen binnen het Bapor Kibrá-gebied waarbij alle bestaande accommodaties, attracties en toekomstige ontwikkelingen met elkaar verbonden wor-

den, zodat er zowel voor toeristen als voor de bevolking een centrale ontmoetingsplek wordt gerealiseerd”, aldus een van de directeuren, Mike Schoon, in zijn toespraak waarin hij de BLVD

als een bijzondere plek op Curaçao omschrijft, waar strand, winkelen, dineren en uitgaan gecombineerd worden. Vervolgens werd tijdens een zogenoemde ‘flashmob’, uitgevoerd door leerlingen

van Fina Dance Art School, een cheque overhandigd aan een vertegenwoordiger van de Unidat di Bario Korsou. Deze organisatie zet zich in voor wijkverbeteringsprojecten op Curaçao.

Asjes vergezelt koninklijk paar

WILLEMSTAD — Premier Ivar Asjes (PS) zal koning Willem-Alexander en koningin Máxima vergezellen tijdens hun bezoeken aan Colombia en Venezuela. Dit laat Asjes de Staten officieel weten middels een brief van de secretaris van de Raad van Ministers. In dit verband is Asjes vandaag nog naar Aruba afgereisd, waarna hij het koninklijk paar

zal vergezellen naar Colombia en vervolgens naar Venezuela. In Venezuela zal Asjes ook de opening bijwonen van het zogenoemde Holland House, dat als een regionaal handelscentrum voor het Koninkrijk zal moeten functioneren. De dienstreis van Asjes is van 21 tot en met 24 november. Aanstaande zondag is hij weer terug op het eiland.

Advertenties Curaçao

CURAÇAO ANIMAL RIGHTS FOUNDATION

Als u tijdelijk een hond wilt opvangen...

www.carf.an

RESTAURANT DE KLEINE WERELD

Pannenkoeken!

Nu iedere vrijdag, zaterdag en zondag voor lunch en diner pannenkoeken!

Zelf je eigen pannenkoek samenstellen is ook mogelijk.

Special voor de Kids!

Kom nu je verjaardag vieren en maak je eigen pannenkoeken (incl glas ranja) met je vriendjes en vriendinnetjes!!

Voor **21.25** nafl incl ob pp (min 4 pers)

Tevens a la carte en steengrillen mogelijk

Bar, restaurant en marina De Kleine Wereld

Caracasbaaiweg 407n / tel.: +5999 747 5555 / 523 3119 / 528 8881

info@restaurantdekleinewereld.com / www.restaurantdekleinewereld.com

A GREENER alternative to airconditioning with EVEN lower prices !!

Westinghouse INVERTER

SAVE up to 60% or MORE on energy

9.000 BTU	1,295. ⁰⁰	18.000 BTU	1,795. ⁰⁰
12.000 BTU	1,395. ⁰⁰	24.000 BTU	2,375. ⁰⁰

As always FREE delivery + FREE installation* + FREE brackets

(*up to 5 meters)

These prices are exclusive OB

WIMCO **fun miles**

Yudando Bo Tur Dia

Salina 481.1833 • Sta. Maria 889.3050 • www.wimco-bv.com All our products carry our WARRANTY seal!

fun miles 15 years of fun!

FUNGO!!!

THE FUN BINGO SENSATION STRIKES BACK!

Speel met 3 winkansen!

1 Instant prijzen! Shop bij de deelnemende Funpartners, swipe je Fun Miles-pas en ontvang Fungotickets! Maak ze snel open voor kans op een instant prijs!

2 Lucky Shapes-prijzen! In elk Fungoticket staan bingoballen afgedrukt. Knip en plak deze op de speciale Fungocard*. Vorm jij een Lucky Shape? Ga snel naar Fun Miles om je prijs te claimen! Voor deze prijzen geldt: **wie het eerst komt wint.**

Albert Heijn kadobon t.w.v. ANG 1.000,00 (2x)	Imperial kadobon t.w.v. ANG 1.000,00 (10x)	MCB Kompa Leon kaart t.w.v. ANG 750,00 (10x)
ASOGAS benzine-voucher t.w.v. ANG 1.000,00 (5x)	Kooyman kadobon t.w.v. ANG 1.000,00 (10x)	UTS BlackBerry Z10 (2x), Dell Inspiron 15 Laptop + Dongle + 4G Premium Internet (2x), Samsung Tablet 10" (1x)
Betonindustrie Brevengat kadobon t.w.v. ANG 1.000,00 (5x)	Mau-Asam ticket voor twee naar New York met Avianca (incl. hotel, City tour en transfers) (1x)	WIMCO Smart TV t.w.v. ANG 2.000,00 (5x)
Botica Sta. Maria kadobon t.w.v. ANG 1.000,00 (5x)		

3 Hoofdprijzen! We verloten een gloednieuwe **Suzuki CELERIO** en in totaal meer dan **750.000 Fun Miles!** Om mee te doen lever je de Fungocard* met 15 correct geplakte bingoballen in bij Albert Heijn, Kooyman Megastore, WIMCO Salina, Kooyman Sta. Maria of bij Fun Miles.

*De Fungocard is het bingoformulier. Haal het bij de deelnemende partners en/of Fun Miles tegen inlevering van vijf Funtickets met 'geen prijs'.

Deze actie is geldig t/m 31 januari 2014.

Kijk voor meer info op www.funmiles.net

Partners: KOOYMAN, WIMCO, MCB, i'mlovin'it, AutoCity, Imperial, Your One Stop Car Dealer, Suzuki, B&M.

Curaçao zingt: eenstemmige en meerstemmige muziek

De overheid heeft in 2002 de derde week van november als de week van koorzang geproclameerd. Gedurende deze week zal Fundashon Koronan Unî dagelijks via de *Amigoe* informatie verstrekken over het belang van zingen voor een volk.

Eenstemmige muziek bestaat uit een enkele melodielijn. Dat is muziek waarbij steeds één stem klinkt. Bijvoorbeeld als iemand in z'n eentje een liedje zingt dan klinkt dat éénstemmig. Er zijn koren die overwegend eenstemmig zingen, dat betekent dat alle koorleden dezelfde melodie (dezelfde stem) zingen. Eenstemmige muziek kan heel mooi klinken vooral als men elkaar goed aanvoelt en eenzelfde klankkleur produceert.

Eenstemmig muziek kennen we uit de Middeleeuwen toen in die tijd volksliederen werden gezonden. Volksliederen zijn liederen, die ontstaan zijn onder het volk en waarvan de componist onbekend is. De teksten en melodieën van volksliederen zijn eenvoudig en natuurlijk.

We spreken van meerstemmige muziek als er een andere melodie bijkomt. Meerstemmig muziek ontstond rond het jaar 900 en was in het begin zeer primitief. Men zong een melodie en zong daarbij dezelfde melodie een kwart lager of men liet een stem één bepaalde toon aanhouden, terwijl een andere stem een melodie hierop maakte. Zuivere meerstemmigheid ontstaat pas wanneer twee of meer melodieën, elk met hun eigen ritme, gelijktijdig ten gehore worden gebracht. De oorspronkelijke melodie noemde men cantus firmus (vaste zang) en de tweede stem duplum. Door de jaren heen onderging meerstemmige muziek diverse veranderingen. De basis van hetgeen wij hedendaags gebruiken voor meerstemmig muziek had zijn oorsprong in de 14e eeuw als gevolg van het ontstaan van de kunstrichting 'Ars Nova'. Men gebruikte af en toe ook de terts en de sext om een vollere klank te krijgen. Er ontstond een systeem voor notenwaarden dat tevens de grondlegger werd voor wereldse meerstemmige muziek. Tegenwoordig wordt er veel meer meerstemmig gezongen waarbij de arrangeurs zowel traditionele harmonie als moderne harmonie gebruiken. In de traditionele harmonie wordt gebruik gemaakt van drieklanken en stringente regels voor het harmoniseren. Bijvoorbeeld bij de traditionele harmonie is het niet wenselijk dat parallelle kwinten elkaar opeenvolgen. In moderne harmonie is men veel flexibeler en wordt in tegenstelling tot het verleden vaak gebruik gemaakt van spanningsverwekkende drieklanken waarvan de tonen soms heel dicht op elkaar zitten. Dit is de zogenaamde 'close harmony'. Voor het zingen van close harmony wordt van de koorleden verwacht dat zij een goed muzikaal gehoor hebben ontwikkeld, zelfstandig kunnen zingen en zuiver kunnen treffen.

Aanstaande zaterdag, tijdens het korenfestival georganiseerd door Fundashon Koronan Unî in de kerk van Sta. Familia, zullen zowel eenstemmige als meerstemmige liederen gepresenteerd worden. De koren die meerstemmig zingen zullen zowel traditionele harmonie als close harmony ten gehore brengen. Deze informatie is ook te lezen op de Facebook-pagina van Fundashon Koronan Unî. Voor reacties en/of suggesties kan men op facebook reageren of in contact treden met de voorzitter van Fundashon Koronan Unî, Gilbert Gruning via telefoonnummer 510-6808 of per e-mail naar kornanuni@gmail.com.

SXC op Curaçao bijeen voor aandeelhoudersbijeenkomst

'Steeds meer animo voor ruimtevaartproject'

WILLEMSTAD — De initiatiefnemers van Space Expedition Corporation (SXC) en de chief operational officer (coo) van XCOR, de producent van het ruimtevaartuig Lynx, Andrew Nelson, zijn deze week op Curaçao voor een aandeelhoudersbijeenkomst.

"Behalve dat er op wereldniveau enorme aandacht voor de commerciële ruimtevluchten voor passagiers is gegeneerd door de marketingcampagne van het merk Axe, zien we nu ook steeds meer interesse vanuit overheden, private ondernemingen, scholen en zelfs burgers die tegen betaalbare prijzen, ruimte op de vluchten inkopen voor wetenschappelijk onderzoek en research", aldus Nelson. Hij licht toe dat men onder 'betaalbare ruimte' op de vluchten voor wetenschappelijke experimenten, de ruimte achter de piloot moet verstaan, die men voor 15.000 tot 20.000 dollar kan inkopen. "We zien dan ook veel animo vanuit scholen, maar nu zelfs ook onder zogenoemde 'citizen scientist' (burger wetenschappers). Denk hierbij aan bijvoorbeeld ingenieurs die naast hun baan aan allerlei projecten/experimenten werken, zoals bijvoorbeeld de ontwikkeling van plastic objecten die zij graag aan een test willen onderwerpen. Hier is zelfs een groepering uit voortgevloeid, 'Citizens in Space' (www.citizensinspace.org), die reeds tien vluchten heeft ingekocht", aldus Nelson. Ook zijn er volgens Nelson grote bedrijven zoals 'Tata Industries' (dat zich specialiseert in informatie- en datatechnologie, ingenieurschap, productie van materialen, energie, chemische middelen en gebruiksgoederen in meer dan 150 landen), Procter & Gamble (producten voor persoonlijke verzorging,

Foto: SXC

Bij de aandeelhoudersbijeenkomst waarbij ook de Raad van Commissarissen (RvC) van SXC aanwezig was. Oud-minister van Economische Ontwikkeling, Steven Martina (midden), is ook lid van de RvC. Tijdens zijn ministerschap was hij teruggetreden maar heeft inmiddels de taak weer op zich genomen.

huishoudelijke schoonmaakmiddelen, wasmiddelen en medicatie) en General Electric (huishoudelijke apparaten, verlichting en aandrijfsystemen) die ook een bijdrage willen leveren door sponsoring ter bevordering van schoolprojecten. Nelson licht toe dat er in Amerika ook steeds meer weldoeners van scholen interesse tonen voor de commerciële vluchten. "Zo heeft het Cincinnati schooldistrict ook tien vluchten ingekocht voor zowel de ruimte achter de piloot als voor de passagier. Hun opzet is dat er in totaal tien leraren de ruimtevlucht zullen meemaken. We horen vaker de opmerking voorbijkomen dat de ruimtevluchten slechts voor een select groepje welgestelde mensen van betekenis zullen zijn, maar zoals men nu ziet is juist ook de gewone burger steeds meer betrokken", aldus Nelson, die in dit verband ook naar de 22 kandidaten verwijst die middels de Axe-campagne van

het Nederlands-Britse Unilever, een ruimtevlucht zullen maken. SXC-initiatiefnemer en piloot Harry van Hulten vult aan dat er verder ook gesprekken gaande zijn met de Nederlandse, Duitse, Canadese en Japanse overheid voor de uitvoer van researchvluchten. "Behalve dat er kleinere experimenten kunnen worden uitgevoerd kan men op termijn ook denken aan lancering van kleinere satellieten tegen een betaalbare prijs. Een ticket kost bij ons immers 90.000 dollar en als men bedenkt dat een lancering van een satelliet nu het tienvoudige bedraagt, zijn de mogelijkheden natuurlijk bijna onbeperkt", aldus Van Hulten. De piloot wijst in dit verband op de voordelen van het Lynx-ruimtevaarttoestel. Zoals de *Amigoe* reeds eerder heeft bericht is de Lynx uniek, omdat het vaartuig als enige in de wereld uit een raket bestaat die kan starten, stoppen en opnieuw kan starten. "De

reeds bestaande ruimtevaartuigen moeten immers van

Foto: Ken Wong

Andrew Nelson

een lanceringsplatform worden gelanceerd wat slechts op enkele plekken in de wereld kan. Vandaar dat dit een zeer kostbare aangelegenheid is", aldus Van Hulten. Hij heeft in het verleden tevens meermaals het belang van ruimtewetgeving benadrukt, wat ook slechts in enkele landen

van de wereld uitgewerkt is. Zowel Nelson als Van Hulten zijn lovend over de inspanningen van de Curaçaose overheid op dit vlak aangezien de concept-ruimtetewetgeving reeds klaar ligt en het eiland naast de Verenigde Staten (VS) het enige land is dat zo vooruitstrevend is. Het overheidsbedrijf Curaçao Airport Holding (CAH) heeft als eigenaar van de luchthaven en het terrein daarvan, op verzoek van de overheid 190.000 gulden uitgetrokken voor de formulering van de concept-ruimtetewetgeving. De minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP), Earl Balborda (PNP), kondigde eerder al aan dat het ministerie voornemens is om de ruimtetewetgeving voor het eind van het jaar ter goedkeuring aan het parlement aan te bieden.

In de editie van morgen, deel 2 van het verhaal: 'Axe-Space Camp begin december van start'

Advertenties Curaçao

THE PERFECT CHRISTMAS GIFT

GIFTCARD THE CINEMAS

THE CINEMAS

2,5 miljoen extra voor bijstandsverlening

WILLEMSTAD — De regering trekt een bedrag van 2,5 miljoen gulden extra uit om de gevolgen van de heffing van de inkomensafhankelijke premie in het kader van de basisverzekering ziektekosten (bvz) voor minima te verzachten. Dit staat vermeld in de nota van wijziging bij de concept-begroting 2014.

Het extra bedrag van 2,5 miljoen gulden maakt deel uit van het besluit van de regering om de tussengrenzen bij inkomens, de zogenoemde gliding scale, te introduceren voor minima die een inkomensafhankelijke premie moeten betalen. De gliding scale heeft betrekking op personen met een jaarinkomen tussen de 12.000 en 18.000 gulden. Deze premie-inkomstenderving bedraagt in totaal circa 2,5 miljoen gulden. De aanzuivering wordt specifiek binnen het budget van het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw) gevonden voor een bedrag van ongeveer 1,5 miljoen, en algemeen vanuit de post onvoorziene uitgaven voor een bedrag van 1 miljoen. Deze wijziging vindt plaats op budgetneutrale wijze binnen het ministerie van Soaw. Over de begroting van het ministerie van Soaw is de afgelopen tijd veel te doen geweest.

In het eerste concept van de begroting dat naar de Staten was gestuurd, was er sprake van een korting van 27,1 miljoen gulden vergeleken met de begroting van het jaar 2013. Vooral de PS-fractie heeft aangegeven hier grote moeite mee te hebben. Uit de nota van

wijziging valt op te maken dat het ministerie van Soaw voor 2014 één miljoen extra erbij heeft gekregen.

Nieuw BINNEN

Yoga maten in diverse kleuren. Ook een grote sortering fitness apparatuur.

de Jongh's sporthuis

Schottegatweg Oost 211 tel. 461-1877 of 461-2972

Celebrate the Season of Gifts

ELIZABETH ARDEN RED DOOR 50ML EDT 100ML BODYCREAM

SWISS ARMY FOREST 100ML EDT BAG

GIVENCHY PLAY FOR HER 50ML EDP 75ML BODYLOTION 75ML SHOWERGEL

DIOR J'ADORE 50ML EDP 50ML BODYLOTION

PACO RABANNE 1 MILLION 100ML EDT 100ML SHOWERGEL

DOLCE & GABBANA LIGHT BLUE P/HOMME 125ML EDT 50ML SHOWERGEL 75ML AFTERSHAVE

Grand Opening The YellowHouse La Casa Amarilla FOKKERWEG 64

The YellowHouse La Casa Amarilla PERFUMES & COSMETICS PUNDA • SALIÑA

zylo PERFUMES & ACCESSORIES PUNDA • IAN NOOROUYNWEG

www.theyellowhouse-zylo.com

TheYellowHouseZylo

Zangdienst Emmakerk

WILLEMSTAD — In de Emmakerk wordt aanstaande vrijdag de traditionele maandelijks zangdienst gehouden. Geïnteresseerden worden uitgenodigd om mee te komen zingen, te luisteren naar de Bijbellesing en om aan de meditatie mee te doen. De zangdienst vangt aan om half acht 's avonds. De Emmakerk bevindt zich naast de MCB in Rio Canario.

Azule

exclusive @

LOT 1038

In & Outdoor Originals International Style

Caracasbaaiweg 2C (Saliña Rotonde) Curaçao www.LOT1038.com (+5999) 4612634

Swat-team doet inval in huis voormalige politieagent

PHILIPSBURG — Het Swat-team van de politie heeft een inval gedaan in het huis van politieagent Ashwin Martina, die al enige tijd geschorst is. Het Swat-team voerde de inval uit nadat de politie was getipt dat de agent in het bezit was van een illegaal vuurwapen.

Politieagent Martina is geschorst na een aantal door hem veroorzaakte problemen. Het laatste incident was toen hij de opzichter van MNO Vervat sloeg, die samen met enkele werknemers bezig was met het uitvoeren van wegwerkzaamheden op de Pond-fill Road, bij het politiebureau in Philipsburg. Deze actie van

agent Martina kostte de regering van St. Maarten 9000 dollar, voor het asfalt dat was voorbereid voor de wegwerkzaamheden die avond en dat niet kon worden gebruikt. Hoewel de politieleiding en de voormalige minister van Justitie agent Martina op non-actief stelden, woont hij nog steeds in een huis dat wordt

betaald door de overheid en ontvangt hij zijn salaris in afwachting van de afronding van het besluit om zijn arbeidsovereenkomst met KPSM te beëindigen. Naar verluidt zijn er inderdaad een vuurwapen en andere items gevonden en in beslag genomen tijdens de huiszoeking gistermorgen. De Landsrecherche voert een onderzoek uit en heeft de hulp van het Swat-team ingeroepen bij het uitvoeren van de inval. Volgens aanklager Tineke Kamps werd de

voormalige politieagent gearresteerd, maar later weer vrijgelaten. Procureur-generaal (PG) Taco Stein bevestigde dat een inval is uitgevoerd in het huis van de agent en dat dit niet illegaal is gebeurd. Stein zei dat de politie een huis of een locatie kan onderzoeken zonder officiële toestemming van het Openbaar Ministerie. De PG van St. Maarten bevestigde verder dat er goederen in beslag genomen zijn, maar wilde niet zeggen om wat voor items het gaat.

Emerencia neemt vakantie tot 15 december Gezaghebber ontsnapt aan een motie van wantrouwen

KRALENDIJK — Een fout in de regie van de kant van de Jeffrey Levenstone, fractievoorzitter van de Union Patriótico Boneriano (UPB), was er de oorzaak van dat de gezaghebber afgelopen dinsdag is ontsnapt aan een motie van wantrouwen tegen haar. De motie die voorbereid was door de UPB-fractie kwam niet in stemming, omdat de vergadering op verzoek van de PDB-fractie door Emerencia met twee weken is uitgesteld. De gezaghebber heeft onmiddellijk na kennis te hebben genomen van de inhoud van de motie, vakantie genomen.

Het is mogelijk om een motie in te dienen in de Eilandsraad over een onderwerp dat niet tijdens die vergadering aan de orde was. Dat dient dan te gebeuren aan het eind van de beraadsla-

gingen. Afgelopen dinsdag vergaderde de Eilandsraad over de containerhaven en de lijst van afspraken van de afgelopen Caribisch Nederland week. Levenstone kondigde tij-

dens de vergadering aan dat zijn fractie een motie zou indienen aan het eind van de vergadering. De vergadering was echter aangevraagd door de PDB-fractie om de lijst van afspraken te behandelen. Die lijst bleek nog steeds alleen in concept rond te zijn en niet onderkend door de deelnemers aan de CN-week. Daarom heeft de fractie verzoekt om de behandeling uit te stellen. Aan dat verzoek heeft de gezaghebber gehoor gegeven. Tijdens het bekendmaken daarvan bracht Levenstone onder haar aandacht dat er nog een motie was aangekondigd. Daarop antwoordde de Emerencia dat de vergadering niet was beëindigd, maar geschorst en dat de motie pas over twee weken in stemming kon worden gebracht. Die motie blijkt achteraf het vertrouwen in de gezaghebber op te zeggen. Volgens informatie heeft de gezaghebber op grond van die motie besloten om meteen op vakantie te gaan. Zij is naar Aruba vertrokken en komt pas 15 december weer terug.

Met Europese middelen Natuurfinanciering in Caribisch Nederland ook mogelijk

KRALENDIJK/STRAATBURG — Bonaire, St. Eustatius, Saba, Curaçao, Aruba en St. Maarten kunnen vanaf 2014 ook gebruik maken van Europese natuur- en milieugelden. Die mogelijk is er via het LIFE-programma, waar het Europese parlement voor de periode 2014-2020, bijna 3,5 miljard euro voor heeft goedgekeurd. D66-Europarlementariër Gerben-Jan Gerbrandy heeft daar hard voor geknokt in het Europe-parlement en is blij dat het ook gelukt is.

“Voorheen werden de bijzondere gemeenten nog uitgesloten maar dat is voorbij. De eilanden zijn biodiversiteitshotspots met spectaculaire natuur en prachtige koraalriffen. Het is belangrijk die te beschermen. Niet alleen vanwege de natuur maar ook voor de lokale bevolking. De vele toeristen die jaarlijks naar de eilanden komen om dit moois te bewonderen, zijn een grote inkomstenbron”, aldus de Europarlementariër.

jecten samen gefinancierd door de Europese Commissie en de lidstaat. Zo blijft er ook in economisch zware tijden genoeg aandacht voor bijvoorbeeld de bescherming van bedreigde diersoorten.”

Grensoverschrijdend
Het is nu ook mogelijk om projecten te integreren, waardoor meerdere lidstaten, provincies of gemeenten, samen een aanvraag kunnen indienen. “De natuur houdt niet op bij de landsgrenzen. Voor Nederland is het bijvoorbeeld belangrijk dat de rivieren die in ons land eindigen, in Duitsland al ver-

breed worden om overstromingen te voorkomen”, aldus Gerbrandy. Het totale budget van LIFE is niet voldoende om alle Natura 2000 doelstellingen te behalen. “Met LIFE en andere actieprogramma’s halen we 20 procent van de doelstellingen. Dat is verre van voldoende. Lidstaten zijn zelf hoofdeverantwoordelijk voor het behoud van hun eigen natuur en hebben dus veel uit te leggen aan hun burgers als ze hier te veel op bezuinigen. Europa kan en moet die verantwoordelijkheid niet overnemen”, aldus de Nederlandse Europarlementariër.

LIFE-programma
Het Europees Parlement heeft ingestemd met het nieuwe milieu- en klimaatprogramma; LIFE 2014-2020 (3,46 miljard euro). D66 is tevreden over de hervormingen die in het plan verwerkt zijn. Gerbrandy: “Projecten worden straks op hun kwaliteit beoordeeld. Dat betekent betere en efficiëntere besteding van Europese gelden. Daarnaast worden de pro-

Aruba is...
Beautiful!
...And Clean...

Support:
Fundacion Aruba Limpi

☎ 583-8383

Per direct ter overname

TE HUUR
Bar/ Restaurantje met terras aan het water bij Piscadera Bay

Huurprijs Naf. 1500,- per maand.
Verplichte overname inventaris / voorraad Naf. 20.000,-
Studio (boven de bar) te huur Naf. 1000,-
Inlichtingen: Paul@thenaturalcuracao.com

TE KOOP
Startklaar watersport bedrijf (A Locatie)
met 1 ½ jaar oude 40 pers. Catamaran te koop Naf. 500.000,-
Inlichtingen: Paul@thenaturalcuracao.com

Districo N.V.
EXPEDITE MAATSCHAPPIJ

OPEN

Elke zaterdag van 8.30 tot 12.30 uur

voor al onze klanten die er door de week niet aan toe komen om hun rekening te betalen of om een abonnement aan te vragen.

Gespleten overheid werkt chaos in de hand

PARAMARIBO — De gespleten manier waarop de overheid veelal te werk gaat, werkt overal chaos in de hand. Volgens Mohamed Kasto, districtscommissaris van Paramaribo Noordoost, is het fenomeen in alle geledingen van de samenleving merkbaar. Onlangs nog klaagde parlementariër André Misiekaba over een gigantisch bouwwerk middenin een woonwijk.

Het was volgens Misiekaba onduidelijk welk deel van de overheid toestemming had gegeven voor de aanleg. Toch is het al groten-deels af en werd pas ingegrepen na steeds luidere klachten van buurtbewoners. Een unicum is het

ook als die mening gewicht in de schaal legde, is er nog altijd de gespletenheid. “In het verleden hebben we de situatie gehad, waarbij de ene dienst zegt ‘stop’ en een andere een uur later zegt dat het werk door mag gaan”, zegt Kasto tegenover STVS. Burgers die de regels willen omzeilen, wordt het zo bijzonder makkelijk gemaakt. Gewoon de ene dienst tegen de andere uitspelen en je kunt je gang gaan. Nog zijn er personen zich verbazen over ook de wildverkoop op straat.

Gevraagd als opvolger van Silvana-Serfilia Els aast op portefeuille Economische Zaken en Financiën

KRALENDIJK — Het is geenszins zeker dat Hans Els, wiens naam wordt genoemd als de gedoodverfde opvolger van demissionair gedeputeerde Janga-Serfilia, ook de functie aanvaard. Dat verklaarde hij tegenover de Amigoe. “Als de fractie-Santana economische zaken en financiën krijgt, dan ben ik geïnteresseerd”, aldus Els.

Caryl Johannes Els – zo luidt zijn officiële naam volgens zijn vier pagina’s tellende curriculum vitae dat hij gisteren alvast naar de pers heeft verstuurd – beaamt dat hij door Rafael Santana is benaderd met het verzoek om Janga-Serfilia te vervangen. Dat was wel opmerkelijk, omdat hij een tijdje geleden uit de gratie leek te zijn bij Santana, nadat zijn betrokkenheid bij de oprichting van VVD-afdeling op Bonaire bekend werd. Dat werd hem niet in dank afgenomen door Santana, die hem als adviseur had aangetrokken. Door Santana werd zelfs geopperd dat er een nieuwe functie voor Els zou worden gezocht, omdat hij niet meer te handhaven zou zijn als adviseur voor die partij.

Tweede keus
Onlangs nog heeft Els stellig ontkend dat hij het gedeputeerdeschap zou ambiëren. Ook gaf hij toen te kennen niet geïnteresseerd te zijn in een andere functie waar zijn naam telkens voor werd genoemd, namelijk die van waarnemend directeur van het nieuw op te richten Havenbedrijf van het Openbaar Lichaam Bonaire. Naast de naam van Els, circuleert persistent de naam van oud-politicus van de Partido Obrero Boneriano (POB) en later van de PHU, Elias Bernabela, die door Santana naar voren zou worden geschoven voor die functie. De vraag is of het Santana ook zou lukken die benoeming door te drukken, gelet op de leeftijd van Bernabela. Die benoeming zou onderworpen zijn aan de goedkeuring van de Rijkvertegenwoordiger.

Els geeft toe dat hij nu ge-

vraagd is door Santana om gedeputeerde te worden. Toch is hij niet de eerste keus. Santana had zijn pijlen gericht op een andere kandidaat met heel veel bestuurlijke ervaring, de jurist en ex-gedeputeerde Anthony Nicolaas. Hij heeft echter bedankt voor de eer. Een andere kandidaat die Santana op het netvlies had, was Elias Bernabela. Ook die is het niet geworden. Zo is Els, gelet op de recente ontwikkelingen en gedwongen door tijdsnood, toch als tweede of derde keus naar voren geschoven door Santana.

Internationale ervaring
Of hij de functie ook daadwerkelijk gaat aanvaarden, staat nog niet helemaal vast, aldus Els. Hij voelt zich meer thuis op economisch en financieel terrein. Omdat de UPB moeite heeft om tijdig een vervanger te vinden voor de aftredende gedeputeerde van Financiën, Burney el Hage, heeft Rafael Santana zijn coalitiegenoot gevraagd om van portefeuille te wisselen. Het economische voor het sociale. Dat voorstel is het afgelopen weekeinde door Santana gedaan aan de UPB. Die partij had gisteren nog niet geantwoord. “Ik heb genoeg regionale en internationale ervaring om die portefeuilles te behouden. Wij moeten investeerders aantrekken”, zegt Els. “Als wij economische zaken kunnen krijgen, dan ben ik geïnteresseerd. Hans Els is een persoon met heel veel ervaring en is lid geweest van verschillende politieke organisaties zowel op Bonaire als op Curaçao. In het verleden was hij on-

Wordt Hans Els de opvolger van Burney el Hage als gedeputeerde van Financiën? Dat is de grote vraag.

der andere lid van de UPB en op Curaçao van de politieke partij MAN. Onlangs kwam hij in het nieuws als een van de oprichters en secretaris van de VVD-afdeling Bonaire. Hij heeft een ‘master degree in In-

ternational Business’ en is Master in Business Administration in Major Strategic Management. Zijn curriculum vertoont een indrukwekkende opsommingen van functies die hij heeft bekleed.

Advertentie Curaçao

Learn to dance!
Or SHAPE UP your moves for the Holidays

♦ **SALSA** starts Monday Nov. 25th at 7:30 PM
♦ **KIZOMBA** 3-day course on Nov. 27–28–29 at 7:30 PM
Adv. course starts on Nov. 27th at 7:30 PM
♦ **BACHATA** starts on Nov. 27th at 7:30 PM

Salsation Dance Studios
Registration from 7:15 PM on course day
www.salsationcuracao.com 511-8127

BIA BONAIRE INTERNATIONAL AIRPORT NV

Bonaire International Airport N.V. (BIA) is verantwoordelijk voor het beheer van de Flamingo Luchthaven. Het zorgdragen voor een veilige luchthaven is één van de belangrijkste taken van BIA.

Wij zijn op zoek naar een:

ICT-Specialist m/v

De ICT-Specialist is verantwoordelijk voor het onderhouden en operationeel houden van de gehele ICT infrastructuur van BIA.

De vakkundige, serieuze en betrouwbare ICT-specialist die wij zoeken beschikt over een analytisch, strategisch en conceptueel denkvermogen, met een probleemoplossend aanpak en is klantgericht. Tevens beschikt u over een HBO werk en denk niveau, richting ICT of vergelijkbaar, ruim 3 jaar relevante werkervaring, ruime kennis van ICT architectuur (functioneel en technisch): computer netwerken, Exchange Server, document management, databases, Microsoft Office pakket, etc. en kennis van bedrijfsproces-modellering.

De selectie procedure bestaat uit een interview, een medische keuring, een psychologische keuring en een AIVD antecedenten onderzoek.

Wij bieden een boeiende en uitdagende functie binnen een interessante organisatie met een hechte team en prettige werksfeer. De salariering is conform waardering en aangevuld met uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met mevrouw Vanessa Tunk, Human Resource Manager, telefoon nummer 717-5600 toestel nr. 242 of de heer L. Laplace, directeur, telefoon nummer 717-5600 toestel nr. 260. Een schriftelijke sollicitatie kunt u uiterlijk 26 november 2013 inleveren bij mw. V. Tunk of mailen naar info@flamingoairport.com.

Morgen derde hulpvlucht naar Filippijnen

Foto: www.ed.nl

Morgen zal een toestel van de KLM hulpgoederen naar de Filippijnen brengen.

EINDHOVEN — Morgen zal er opnieuw een vliegtuig met hulpgoederen van de Samenwerkende Hulporganisatie (SHO) vertrekken naar de Filippijnen. Dat meldde een woordvoerder van de SHO vanochtend vanaf vliegveld Eindhoven.

De KLM heeft een vlucht aangeboden. Volgens een woordvoerder van het Rode Kruis gaat het om een Boeing 747 vrachtvliegtuig dat naar de Filippijnen vliegt. Het toestel stijgt morgenochtend rond zeven uur op vanaf Schiphol met voornamelijk materiaal voor onderdak, zoals tenten en zogenoemde shelter toolkits, aan boord. In die toolkits zitten bijvoorbeeld touwen en andere spullen, zodat mensen zelf een onderkomen kunnen fabriceren. Ook worden een grote

generator en een waterzuiveringsinstallatie meegenomen en zullen er medicijnen en speelgoed ingeladen worden in het toestel. De Filippijnen zijn ruim twee weken geleden zwaar getroffen door tyfoon Haiyan.

Artsen zonder Grenzen
Sinds de tyfoon Haiyan over de Filippijnen raasde heeft de Filippijnen raasde heeft Artsen zonder Grenzen (AzG) al duizenden getroffen Filippino's behandeld. In de afgelopen dagen zijn daarvoor ook mobiele klinieken

ingezet op de zwaar getroffen eilanden Leyte, Samar en Panay. De hulpverleners zoeken vooral de afgelegen gebieden op, laat de hulporganisatie weten. In de mobiele klinieken zijn alleen al op het eiland Leyte tot nu toe ruim 400 mensen behandeld. Verder zetten de AzG-medewerkers veldhospitaal op en ondersteunen ze plaatselijke ziekenhuizen en klinieken. Op het eiland Samar reist een mobiel medisch team vanuit de stad Guiuan naar afgelegen kustdorpen in een boot waarmee normaal duiktrips worden gemaakt. Allereerst worden patiënten behandeld aan verwondingen die ze tijdens het noodweer opliepen, zo-

als snijwonden, botbreuken en hoofdwonden. Maar ook mensen die indirect zijn getroffen, worden geholpen. Het gaat om mensen met een chronische ziekte of mensen die diarree hebben opgelopen door het drinken van vervuild water. Naast de lichamelijke verwondingen ziet Artsen zonder Grenzen ook grote psychische noden. Mensen slapen slecht, hebben nachtmerries of onverklaarbare pijnen doordat ze een traumatische ervaring hebben gehad. Daarom zit in elk AzG-team ook een psychosociale hulpverlener. AzG is met 192 hulpverleners paraat op de Filippijnen.

Zes man vast na witwassen en cokehandel

AMSTERDAM — Een groot politieonderzoek naar witwassen en drugshandel heeft begin november geleid tot de aanhouding van negen mensen, van wie er drie weer zijn vrijgelaten. Acht huizen in Amsterdam en Amstelveen zijn doorzocht. Daar zijn geld, tientallen kilo's drugs en vuurwapens gevonden.

Politie en justitie hebben de zaak vandaag bekendgemaakt. Tijdens het onderzoek zijn enkele mensen geobserveerd om een beter beeld te krijgen van de organisatie. De woningen in Amsterdam en Amstelveen die de verdachten gebruikten, werden door de organisatie bewaakt. Enkele arrestatieteamsvielen op 6 november de acht huizen binnen. Daarbij zijn (nep)vuurwapens, tientallen mobiele telefoons, professionele geldtelmachines, ruim 4,5 ton aan cash, maar ook tientallen kilo's cocaïne in beslag genomen.

De zes verdachten die nog vastzitten zijn een Tsjech, drie Colombianen en twee Nederlanders. Van vijf van hen is de voorlopige hechtenis verlengd met drie maanden, de zesde zit in elk geval nog dertig dagen vast. Politie en justitie laten ook weten dat er vermoedelijk geen verband is met een soortgelijk onderzoek eind oktober. Toen zijn in Amsterdam, Harlingen, Amstelveen en Bontelo ook mensen aangehouden in verband met witwassen en drugshandel.

Iraakse militie beschiet Saudi-Arabië

BAGDAD — Een Iraakse militie zegt vandaag een aantal mortiergranaten te hebben afgevuurd op Saudisch grondgebied. De projectielen kwamen terecht in de woestijn in de buurt van een grenspost.

De sjiiitische militie al-Mukhtar Army zegt dat het een waarschuwing was voor het soennitische Saudi-Arabië. Dat land zou zich niet meer moeten mengen in Iraakse zaken, aldus commandant Wathiq al-Batat. De militie zegt de steun te hebben van het sjiiitische Iran. Dat land heeft niet gereageerd. Het ministerie van Binnenlandse Zaken van Saudi-Arabië onderzoekt de beschieting. Volgens een woordvoerder doen Koeweit en Irak dat ook. Het laatste

land liet weten niets te maken te hebben met het afvuren van de granaten. Dinsdag laaide de onrust in het Midden-Oosten ook al op. Toen kwamen 25 mensen om door een aanslag op de ambassade van Iran in de Libanese hoofdstad Beiroet. Die aanslag is opgeëist door een Libanese tak van het soennitische terreurnetwerk al-Qaeda.

Ook in 2014 'illegalenquotum'

DEN HAAG — Staatssecretaris Fred Teeven (Veiligheid en Justitie) wil ook komend jaar 4000 vreemdelingen oppakken. Dat valt op te maken uit een brief aan de Kamer. Hij wil ook dan een 'kwantitatieve afspraak' met de politie over '4000 overdrachtsdossiers'.

Wel is de aanpak nog steeds 'primaair gericht op criminele vreemdelingen, op toelating gerichte fraude en op overlastgevende vreemdelingen, alsmede op vreemdelingen die zich aan een lichtere toezichtmaatregel hebben onttrokken'. Het gaat volgens hem dus niet zomaar om aantallen. Al eerder kreeg de politie opdracht om jaarlijks minstens 4000 illegalen op te pakken. Van dit 'illegalenquotum' wil een Kamermeerderheid, inclusief coalitiepartner PvdA, intussen af. Er werd ingestemd met een motie

illegalen wil instellen. De Tweede Kamer heeft heel duidelijk aangegeven dat mensen oppakken omdat ze geen papieren hebben, niet meer mag. GroenLinks wil dat Teeven ophoudt met spelletjes spelen over de ruggen van ongedocumenteerden." Gerard Schouw van D66 twitterde: "WAT KRIJGEN WE NOU ZEG?? Aangenomen Kamer-motie negeren kan echt niet!" Teeven heeft echter steeds volgehouden dat de motie niet zoveel verschilt van zijn beleid. Teeven heeft de Kamer vandaag ook nog laten weten dat het veelbesproken wetsvoorstel strafbaarstelling illegaal verblijf 'enkele maanden na Kerst 2013' naar de Kamer zal gaan.

Kiev schort voorbereiding verdrag met EU op

KIEV/BRUSSEL — Oekraïne schort de voorbereidingen voor een associatieverdrag met de Europese Unie op. Dat heeft de regering in Kiev vandaag besloten, aldus de Oekraïense persbureauas Unian en Ukrinform.

In een verklaring liet de regering weten dat ze eerst een onderzoek wil doen naar maatregelen om een mogelijke terugval in de handel met Rusland en andere lidstaten van het Gemeenbest van Onafhankelijke Staten (een verbond van ex-Sovjetrepublieken) te compenseren. Ook wil de regering de binnenlandse markt versterken om zo eerlijke betrekkingen met de EU mogelijk te maken. Kiev wil deze zaken bespreken in een commissie

met de EU en Rusland. Het associatieverdrag met de EU moet leiden tot nauwere economische en politieke banden tussen Oekraïne en de EU. Dat is niet naar de zin van buurland Rusland, dat sterke druk uitoefent op Kiev om niet naar het Westen af te drijven. Eerder op de dag was het parlement het niet eens geworden over de gedetineerde ex-premier Joelia Timosjenko. Voorstellen om haar voor medische behandeling naar Duitsland te laten vertrekken, haalden het niet. De EU had dat als voorwaarde gesteld voor het sluiten van een associatieverdrag en een vrijhandelsverdrag met Oekraïne. Volgens de VS en de EU was haar veroordeling politiek gemotiveerd. Het besluit valt net op het

moment dat Europees commissaris Stefan Füle (uitbreiding) vandaag naar Kiev vertrekt voor verder overleg over het verdrag. Dat zou op 29 november moeten worden ondertekend tijdens een EU-top in de Litouwse hoofdstad Vilnius met Oekraïne en andere oostelijke buurlanden. De Europese Commissie had nog geen commentaar op het nieuws uit Kiev. De Oekraïense president Viktor Janoekovitsj zei vandaag tijdens een bezoek aan Wenen dat Kiev het pad naar de Europese integratie blijft volgen. Maar volgens de Zweedse minister van Buitenlandse Zaken Carl Bildt is Kiev door de knieën gegaan voor het Kremlin. "Het beleid van brute druk werkt blijkbaar", twitterde hij.

Kennedy wordt herdacht

Foto: AFP PHOTO/Mondel NGAN

ARLINGTON — Morgen is het precies 50 jaar geleden dat president John F. Kennedy werd doodgeschoten. Op 22 november 1963 werd hij dodelijk geraakt tijdens een toer door Dallas. Een herdenkingsdienst werd gisteren gehouden bij de begraafplaats van Arlington, Virginia. President Barack Obama en zijn vrouw woonden deze ceremonie bij. Ook voormalig president Bill Clinton was hierbij aanwezig in gezelschap van zijn vrouw Hillary Clinton.

Ook Russische opvarenden op vrije voeten

SINT-PETERSBURG — Drie Russische opvarenden van de Arctic Sunrise zijn vrijgelaten uit de gevangenis in Sint-Petersburg. Nadat gisteren al een Braziliaanse activiste het cellencomplex mocht verlaten, zijn nu ook de activisten Andrey Allakhverdod en Ekaterina Zaspas en fotograaf Denis Sinyakov op vrije voeten. Dat meldde Greenpeace vandaag.

Het Russische drietal kreeg maandag te horen dat ze op borgtocht vrij zouden komen. De rechter besloot gisteren hetzelfde voor twee Nederlandse activisten, Faiza Ou-

lahsen en Mannes Ubels. Wanneer zij vrijkomen, is onduidelijk. Hun borgsom is inmiddels betaald. Vandaag kregen opnieuw zes demonstranten te horen dat ze op borgtocht vrij komen. Alleen

de Australiër Colin Russell moet om onduidelijke redenen drie maanden langer in de cel blijven. Greenpeace meldt overigens op Twitter dat er vandaag ook een hoorzitting plaatsvindt 'voor het beroep tegen het vasthouden van de Arctic Sunrise in Moermansk'. Het 'geliefde schip' van de organisatie ligt nog altijd aan de ketting in de havenstad in het noorden van Rusland.

Dag van de Korte Film op kortste dag van jaar

Vijftien Nederlandse filmtheaters doen op 21 december voor het eerst mee aan de Europese Dag van de Korte Film. Op de kortste dag van het jaar tonen ze een compilatie van vijf Europese korte films en draaien ze korte films voorafgaand aan reguliere filmvoorstellingen. Het initiatief voor de Europese dag van de korte film ont-

stond twee jaar geleden in Frankrijk en waaide vorig jaar over naar Duitsland. Behalve Nederland sluiten Italië, Kroatië, Noorwegen, Portugal, Spanje, Zweden en Zwitserland zich aan bij het initiatief. In Nederland is de organisatie in handen van EYE, het International Film Festival Rotterdam en Go Short - International Short Film Festival Nijmegen.

Ophef over ‘vrouwbestendige’ auto

Een idee voor een ‘vrouwbestendige’ auto valt niet in de smaak in Groot-Brittannië. Met deze wagen hoeven vrouwen volgens de bedenkers van het concept ‘nooit meer bang te zijn dat het inparkeren fout gaat’. De roze auto is speciaal bedoeld voor ‘vrouwen die een beetje onzeker achter het stuur zitten’. Omdat de auto roze gekleurd is, is hij extra goed zichtbaar voor andere weggebruikers, ‘mannen in het bijzonder’. Ook beschikt de wagen over draaibare stoe-

len en grote schokdempers, schrijft *Metro*. Verder zitten zowel aan de voor- als de achterkant spiegels en koplampen, zodat achteruit rijden geen gevaar oplevert. De oprichter van Breakeryard.com, Matt Bott, benadrukt dat het om een concept met een kleine knipoog gaat. Laura Bates van een organisatie tegen seksisme wil er eigenlijk niet eens serieus op ingaan. Zij vindt de auto beneden alle peil en stelt dat het idee geen krantenartikel waard is.

Fransman te zwaar voor treinreis

De 22-jarige Parijzenaar Kevin Chenais is te dik (230 kilo) om van Londen naar zijn thuisstad te vliegen. Ook is hij volgens treindienst Eurostar te groot om veilig met de trein te kunnen reizen. De zwaarlijvige Chenais was in Amerika voor een speciale hormoonbehandeling. Toen hij uitbehandeld was wilde hij naar terug naar de Franse hoofdstad, maar British Airways weigerde hem zijn vlucht. Uiteindelijk kon de jongeman door Virgin Atlantic naar Londen

worden gevlogen, al was dat geen prettige vlucht. “Ik heb de hele tijd gehuild. Het zitten in de vliegtuigstoel deed veel pijn”, vertelt hij tegen *Metro*. Dinsdagmiddag arriveerde Chenais in Londen. Op dit moment zit hij daar vast, omdat ook treindienst Eurostar hem niet naar huis wil brengen. Volgens een woordvoerder van het bedrijf wordt het lastig om Chenais te vervoeren, omdat zijn formaat problemen op kan leveren als er een eventuele evacuatie nodig is.

Boer schiet oude vrouw neer: ‘Dacht dat het een zwijn was’

Nabij het Japanse plaatsje Takachiho heeft een boer gisteren per ongeluk een bejaarde vrouw neergeschoten. De man was op everzwijnenjacht. Over de toestand van het slachtoffer is niets bekend. Het ongeval gebeurde gisterochtend om 10.50 uur.

Een 66-jarige boer was op jacht naar everzwijnen die zijn oogst hadden platgetrapt. In een bosje hoorde hij plotseling een krakend geluid. De man dacht een wild zwijn in het vizier te hebben. Hij vuurde, maar raakte een vrouw van 84. Zij was op de

Mensen

Britse fashion-tentoonstelling

Een nieuwe tentoonstelling, de Isabella Blow: Fashion Galore'-tentoonstelling in Somerseset House in het centrum van Londen werpt een blik op het leven van Isabella Blow en haar garderobe. Daar is een aantal spectaculaire vroege stukken van onder anderen hoedenmaker Philip Treacy te bewonderen.

‘Blinde’ Britse kapster heeft nog steeds succesvolle zaak

De 56-jarige Britse Dianah Kendall verloor haar zicht voor 50 procent nadat

ze hersenschade opliep. De vrouw is te blind verklaard om te rijden, maar dat houdt haar niet tegen om haar beroep uit te oefenen: kapster. Dianah kan nog altijd rekenen op heel wat trouwe klanten die niet bang zijn dat de schaar op andere plaatsen dan in hun haar zal belanden. Haar klanten zijn zo tevreden met haar werk dat ze geen reden kunnen bedenken om naar een andere kapster te gaan. “Mijn echtgenoot plaagt me wel eens dat ik naar een blinde kapper ga, maar ze is gewoon de beste”, aldus Sara Al-

len. “Ik zou nergens anders heen willen gaan. Ik ben nog nooit naar huis gegaan met een kapsel waarmee ik niet tevreden ben. Dianah weet wat ik wil zodat ze het zelfs met haar ogen dicht zou kunnen doen.” Dianah, moeder van twee kinderen, werd grotendeels blind nadat ze een bloeding in haar hersenen kreeg. De reden van de bloeding is nog steeds niet bekend, maar ze kreeg wel te horen dat ze mogelijk nooit meer zou kunnen werken. Na drie maanden stond de moedige vrouw echter opnieuw in haar kapsalon en de klanten bleven komen.

Geen belangstelling voor ‘vechtende dino’s’

Twee bijzonder goed geconserveerde dinosaurussen zijn dinsdag bij een veiling in New York niet verkocht. Er was weliswaar veel belangstelling voor de twee prehistorische dieren, maar niemand bood het bedrag dat het veilinghuis Bonham als minimale opbrengst had vastgesteld voor de twee in elkaar verstrengelde dino’s, deelde het veilinghuis mee. Oorspronkelijk had Bonham gesproken over een opbrengst van 9 miljoen dollar (ongeveer 6,7 miljoen euro).

De twee nagenoeg complete skeletten van een vleesetende nanotyrannus lancensis en een plantenetende chasmosaurus werden in 2006 op een particulier terrein in de Amerikaanse staat Montana gevonden. Ze stierven waarschijnlijk terwijl ze met elkaar in gevecht waren. Veel wetenschappers hadden grote bezwaren tegen de veiling. Zij vonden dat de skeletten thuishoorden in een museum of bij een instelling voor wetenschappelijk onderzoek.

Bruid trouwt met gast na niet opdagen van bruidegom

Een bruiloft in India verliep even anders dan de bedoeling was. Een 23-jarige vrouw zou woensdag in het huwelijk treden met een 35-jarige man, zo meldt de Maleisische krant *The Star*. De bruidegom had waarschijnlijk last van koudwa-

tervrees en kwam niet opdagen. Een 30-jarige gast op de trouwpartij bood toen maar aan om zelf met de in de steek gelaten bruid te trouwen. De bruiloft ging door zoals gepland, tot grote opluchting van de familie.

Piepjonge kettingroker nu verslaafd aan junkfood

Het jongetje dat de wereld schokte omdat hij op tweejarige leeftijd al veertig sigaretten per dag rookte, heeft die verslaving ingewisseld voor een andere: junkfood. Ardi Rizal haalde de internationale media toen hij al kettingrokend was gefotografeerd op een driewieler in een dorp op Sumatra. Door de opwindende zag de Indonesische regering zich genoodzaakt de jongen een speciaal afkickprogramma aan te bieden en een cam-

pagne tegen roken op jonge leeftijd te lanceren. Een cameratsteam dat een documentaire over de nu vijfjarige Ardi wilde maken, ontdekte dat hij weliswaar geen sigaret meer aanraakt, maar zich wel dik heeft gegeten aan snacks. Ardi's ouders wijten zijn verslavingen aan zijn veelzijdigheid. Zijn moeder bood hem vroeger sigaretten aan als hij een driftbui had en erkent nu hetzelfde te doen met eten.

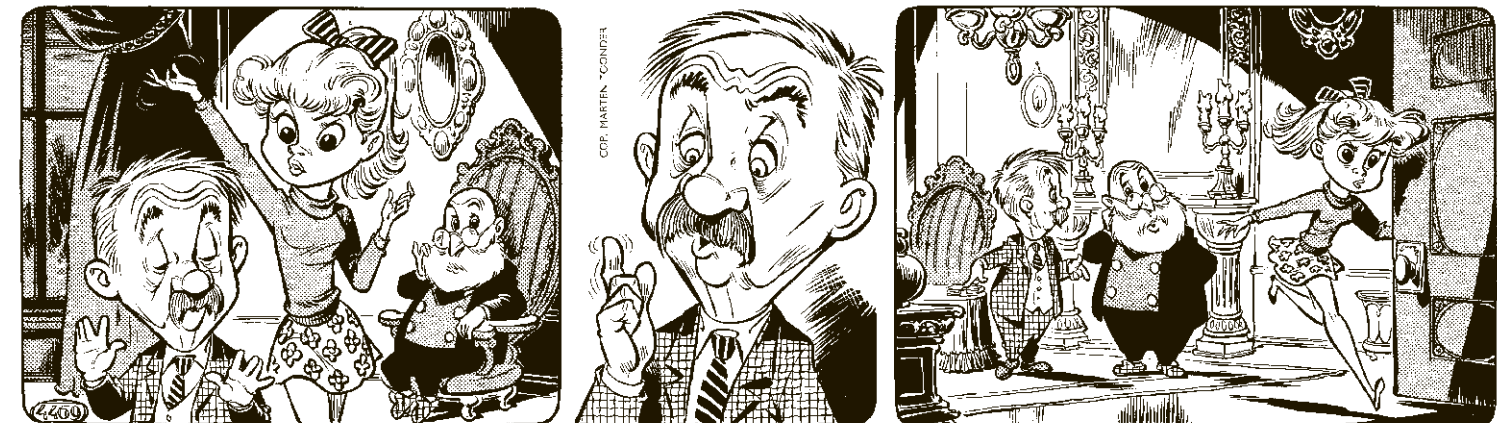
Leeuwenwelpen in Palestijnse dierentuin

De twee dagen oude leeuwenwelpen Fajr en Sjel worden gevoed in een dierentuin in het noorden van de stad Beit Lahia in de Gazastrook op 19 november. De vader en moeder van de welpen werden vier jaar geleden de Gazastrook in gesmokkeld vanuit Egypte om te leven in een door Hamas gerunde openbare dierentuin. Het is de eerste keer in jaren dat er leeuwenwelpen worden geboren in de Palestijnse enclave aan de kust.

Koning Hollewijn en de miljoenen

Door Marten Toonder

Wiebel was diep geschokt door de laatste woorden van Drs. Dreutel. “Ik niet meegaan naar Lovarno?!” zei ze verontwaardigd. “Wat denk je wel? Ik laat dat arme knolletje niet alleen reizen! Poeh!” “Zoals u wilt,” sprak de minister-president, “maar de Staat betaalt uw kleding niet. Wel de reis- en verblijfkosten. Er is voor u geboekt in Hotel Majestic en uw trein vertrekt morgenochtend om zes minuten voor acht.” Die mededeling bracht het meisje helemaal in opschudding. “Morgen al!” riep ze geschrokken, terwijl ze naar de deur snelde. “En ik heb nog niet eens m’n haar gedaan! M’n jurken moeten gestreken worden en ik heb nog ondergoed te verstel-

len. Wat een vreselijke noodtoestand!” Koning Hollewijn keek haar hoofdschuddend na terwijl ze de kamer uitrende.

“Zo heeft ieder zijn zorgen. . .” prevelde hij. “Ik kan niet zeggen dat ik er zelf geheel vrij van ben. Dat Handelsverdrag dat ik moet sluiten ligt me niet erg, bijvoorbeeld. Nee, Dreutel, het kon wel eens een zorgelijke vakantie worden.” “U ziet dat te somber, Majesteit,” sprak de staatsman geruststellend. “Neemt u het er maar eens prettig van. Dat zal de kiezers ook plezier doen.” Met die woorden nam hij afscheid.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Tina's groove

By Rina Piccolo

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Euro

Beperkt verlies

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen wisten vandaag de verliezen beperkt te houden. Beleggers lijken zich weinig aan te trekken van de mogelijkheid dat de Federal Reserve in de komende maanden zal beginnen met de afbouw van het stimuleringsbeleid in de Verenigde Staten. De AEX-index in Amsterdam noteerde aan het einde van de ochtend 0,2 procent lager op 395,85 punten. De MidKap zakte ook 0,2 procent tot 609,98 punten. De beurzen in Frankfurt en Parijs verloren tot 0,5 procent, Londen noteerde een kleine winst. Grootste verliezer in de AEX was het digitale beveiligingsbedrijf Gemalto met een min van 1,7 procent. Verzekeraar Aegon was de sterkste stijger met een winst van 2,9 procent. In de MidKap stond biotechnologiebedrijf Pharming onderaan met een min van meer dan 2 procent. Uitzender USG People was de grootste stijger met een plus van 2,5 procent. De euro was 1,3425 dollar waard, tegen 1,3455 dollar bij het slot van de Europese beurshandel op woensdag. De prijs van Amerikaanse olie daalde 0,1 procent tot 93,80 dollar per vat. Brentolie werd ook 0,1 procent goedkoper, op 108 dollar.

Tokio

Stevige winst

TOKIO — De aandelenbeurs in Tokio is donderdag stevig hoger gesloten. De Japanse beurs was daarmee een positieve uitschieter onder de Aziatische beurzen. Een verzwakking van de Japanse yen ten opzichte van de Amerikaanse dollar hielp vooral de belangrijke exportbedrijven in Japan vooruit. De Nikkei eindigde met een plus van 1,9 procent op 15.365,60 punten. Op de andere beurzen in het Verre Oosten werden verliezen geleden, nadat uit de notulen van de Federal Reserve was gebleken dat de Amerikaanse centrale bank overweegt om in de komende maanden te beginnen met de afbouw van het stimuleringsbeleid. Een afkoeling van de groei van de omvangrijke Chinese industrie zorgde eveneens voor koersdruk. De Kospi in Seoul daalde 1,2 procent en de All Ordinaries in Sydney zakte 0,4 procent. De Hang Seng in Hongkong noteerde 0,3 procent lager in de middaghandel en in China verloor de Shanghai Composite bijna 1 procent. Uit cijfers van de Britse bank HSBC bleek dat de inkoopmanagersindex van de Chinese industrie in november is afgenomen tot 50,4, van 50,9 in oktober. Economen hadden gerekend op een stand van 50,8. Een cijfer boven de 50 wijst op groei, daaronder op krimp.

Wall Street

Hoger

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn donderdag hoger geopend. De graadmeters op Wall Street lijken daarmee een poging te wagen om wat te herstellen na de verliesbeurt een dag eerder. De Dow-Jonesindex noteerde kort na aanvang van de handel 0,4 procent hoger op 15.959 punten. De brede S&P 500 won 0,4 procent tot 1788 punten en de technologiebeurs Nasdaq steeg 0,6 procent tot 3942 punten. Voor opening van de beurs werd bekendgemaakt dat het aantal eerste aanvragen voor een werkloosheidsuitkering in de Verenigde Staten vorige week is uitgekomen op 323.000. De gemiddelde consensus van economen lag op 335.000 aanvragen. Daarnaast bleek dat de Amerikaanse producentenprijzen in oktober conform verwachting met 0,2 procent zijn gedaald ten opzichte van de voorgaande maand.

PvdA haalt uit naar bankiers

DNB nu niet voor nóg hogere buffers banken

DEN HAAG — De Nederlandsche Bank (DNB) is er niet voor om de kapitaaleisen aan Nederlandse banken nu nog verder te verhogen dan de 4 procent die het kabinet als nieuwe eis stelt. Vooral academici pleiten voor nog veel hogere buffers, variërend van 5 tot 10 procent. PvdA-Kamerlid Henk Nijboer heeft hard uitgehaald naar de Nederlandse bankiers, die zich verzetten tegen hogere kapitaaleisen.

Directeur Toezicht Jan Sijbrand van DNB zei dat hij vanuit het oogpunt van veiligheid op zich best voor nog hogere kapitaaleisen is, maar dat daar wel een prijskaartje voor de economie en maatschappij aan verbonden is. Hogere buffers vereisen het aantrekken van tientallen miljarden extra kapitaal of het verkleinen van de balansen, wat druk zet op de kredietverlening aan bedrijven en burgers. Sijbrand heeft daarom eerder geadviseerd niet in te zetten op 5 procent, maar het voorlopig te doen met een verhoging naar 4 procent. Een verdere verhoging in de toekomst kan alleen in internationaal verband, meent Sijbrand. Volgens hem hebben de Nederlandse banken de buffereis van 4 procent 'in zicht'. ING-topman Ralph Hamers zei eerder in de hoorzitting al dat zijn bank op 3,9 procent zit.

Sijbrand wees ook op het belang van gewogen ratio's, waarbij niet alleen naar een percentage wordt gekeken, maar ook naar de risico's die eronder liggen. De risico's op Nederlandse hypotheeken zijn bijvoorbeeld nog altijd laag, net als de verliezen die banken erop leiden. Sijbrand en Theodor Kockelkoren van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) bevestigden dat er inderdaad veel regels en wetgeving op de banken afkomen. Sijbrand zei dat de banken die de komende tijd onder het Europese banktoezicht van de Europese Centrale Bank (ECB) komen te vallen, nog veel meer verzoeken om gegevens tegemoet kunnen zien. "You ain't seen nothing yet", zei hij tegen de topbankiers die nog in de zaal zaten.

PvdA
Het 'dreigement' van banken

dat hogere buffers leiden tot minder kredietverlening aan het midden- en kleinbedrijf is 'weinig verheffend', zei Nijboer vandaag rechtstreeks tegen Nederlandse bankiers tijdens een hoorzitting in de Tweede Kamer. Nijboer zei dat een buffer van 3 procent te laag is. Dan kan een bank tegen elke euro in bezit er nog 33 uitlenen. "Geen houdbaar stelsel en ongezonder voor de economie", vindt Nijboer. Volgens hem kunnen banken als ze de buffers moeten verhogen dat prima oplossen door extra aandelen uit te geven of door bijvoorbeeld te snijden in de salarissen, in plaats van de kredietverlening aan het mkb te verlagen. Accepteren van een lagere winst is volgens Nijboer ook een optie. ING-topman Ralph Hamers waarschuwt voor nog stringentere en bredere regelgeving voor Nederlandse banken, als Nederland daarmee vooruit zou lopen op Europa. Hamers heeft zorgen over 'de vrij brede roep' om nog meer en strengere regels in te voeren. Hamers zei dat er sinds 2008 al veel is gebeurd op het gebied van het versterken van

de kapitaalpositie van banken, de liquiditeitseisen en het verbeteren van het risicomanagement. Dat draagt ertoe bij dat de financiële stabiliteit is toegenomen en de risico's zijn geminimaliseerd. "Cruciaal is dat we niet aan alle knoppen tegelijk gaan draaien", benadrukte Hamers. Hij noemde als voorbeeld dat als de eis voor de kapitaalbuffer niet naar 4 procent, maar naar 5 procent wordt verhoogd, de Nederlandse banken samen dan in het meest extreme geval 20 miljard euro extra aan kapitaal zouden moeten ophalen. Of ze zouden hun bezittingen voor honderden miljarden moeten terugbrengen door bijvoorbeeld activiteiten te verkopen, of door de kredietverlening 'zeer radicaal' in te krimpen. "Dat heeft een grote impact op de leencapaciteit van banken en dus op de reële economie", aldus Hamers. Hij zei verder dat het einde van de aflossing van de staatssteun (10 miljard euro), die ING tijdens de financiële crisis in 2008 en 2009 kreeg, in zicht is. Verder staat de bank er goed voor.

Afspraken retailers over veiligheid Bangladesh

Foto: APPI/Munir uz Zaman

Bangladesh is, na China, de grootste kledingexporteur ter wereld dankzij de extreem lage minimumlonen en de handelsovereenkomsten met westerse landen. De Bengaalse kledingsector, goed voor vier vijfde van de totale export, heeft een waarde van circa 22 miljard dollar.

DHAKA — Verscheidene grote Amerikaanse en Europese winkelketens hebben afspraken gemaakt over minimale veiligheidsnormen die zouden moeten gelden voor fabrieken en productiehallen in Bangladesh. Het akkoord tussen de detailhandelaren, de Internationale Arbeidsorganisatie ILO en een Bengaalse technische universiteit volgt op de ramp in een fabrieksgebouw in de hoofdstad Dhaka, afgelopen april, waarbij meer dan 1000 doden vielen.

Bij de afspraken zijn onder meer winkels als de Amerikaanse Wal-Mart, J.C.Penney, Gap en Macy's betrokken. Van Europese zijde gaat het om onder meer Carrefour, Marks & Spencer en Hennes & Mauritz. De details van de overeenkomst zijn tot nu toe niet

bekendgemaakt. Zeer veel westerse kledingfabrikanten laten een deel van hun collectie in Bangladesh produceren, waar de lonen tot de laagste in Azië horen. De ramp in het voorjaar in de Rana Plaza-fabriek leidde tot veel onrust en protesten onder werknemers

Loonsverhoging
Om een eind te maken aan de reeks stakingen is de lokale overheid nu ook akkoord gegaan met een loonsverhoging van 77 procent. Met ingang van december gaat het maan-

delijks minimumloon voor starters in de kledingindustrie omhoog van 3000 taka naar 5300 taka (ongeveer 50 euro), met een jaarlijkse salarisverhoging van 5 procent. De medewerkers hadden aanvankelijk een veel hoger loon (8000 taka per maand) geëist, maar daar ging de overheid niet mee akkoord. De salarisverhoging volgde nadat Bangladesh onder druk kwam te staan en steeds vaker in de internationale media verscheen door een reeks fatale fabrieksongelukken, veroorzaakt door slechte arbeidsomstandigheden.

Werkloosheid Nederland daalt

DEN HAAG — De werkloosheid in Nederland is in oktober gedaald tot 8,5 procent van de beroepsbevolking. Dat meldde het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) vandaag.

Het CBS telde vorige maand 674.000 werklozen. Dat waren er 11.000 minder dan een maand eerder, toen de werkloosheid uitkwam op 8,6 procent. Deze cijfers zijn gecorrigeerd voor seizoensinvloeden. De werkloosheid piekte in juli na een aanhoudende stijging van 2 jaar op 8,7 procent. In de afgelopen drie maanden nam het aantal werklozen vervolgens met gemiddeld 7000 per maand af. De werkloosheid daalde het sterkst bij mannen en jongeren. De arbeidsmarkt verslech-

terde vooral in de laatste maanden van vorig jaar en de eerste helft van 2013 sterk. De werkloosheid viel in oktober terug tot het niveau van juni, maar is nog altijd aanzienlijk hoger dan in juni 2012. In die maand had 6,3 procent van de Nederlandse beroepsbevolking geen betaalde baan, daarmee waren er op dat moment 179.000 werklozen minder dan vorige maand. Uit cijfers van het UWV bleek dat het aantal WW-uitkeringen vorige maand met 8000 toenam tot 408.000. Er werden 58.000 nieuwe uit-

keringen verstrekt, terwijl er 50.000 werden beëindigd. In de eerste tien maanden van dit jaar hing bijna de helft van de beëindigde uitkeringen samen met het feit dat de ontvanger een nieuwe baan wist te vinden. Van de 440.000 dit jaar beëindigde uitkeringen werd bij 157.000 de maximale duur bereikt.

Bezorgd
Minister Lodewijk Asscher van Sociale Zaken is blij dat de werkloosheid is gedaald, maar het grote aantal mensen dat aan de kant staat blijft onverminderd zijn grootste zorg. "Er zijn nog steeds veel te veel werklozen in Nederland. Juist nu zal ik me inzetten om de werkloosheid aan te pakken."

‘Doorstart FRS België kan niet lang wachten’

ANTWERPEN — Overnamekandidaten die geïnteresseerd zijn in de failliete winkels van Free Record Shop (FRS) België, moeten snel handelen. Het lukt de curatoren nooit om de 68 filialen in Vlaanderen en Wallonië ‘weken of maanden’ open te houden, liet curator Peter Verstraeten van CLVD Advocaten donderdag weten.

Samen met de andere curatoren heeft hij besloten de winkels van de deze week failliet verklaarde keten in ieder geval nog tot zondag geopend te houden. Er wordt momenteel onderhandeld met leveranciers om de winkels weer te kunnen bevoorraden. De curatoren hopen op een snelle doorstart. Volgens Verstraeten hebben zich al verschillende partijen gemeld. "Blijkbaar is er nog wel markt voor de winkels." Toen de Nederlandse tak van FRS eerder dit jaar failliet ging, besloten de Nederlandse curatoren om een groot aantal niet-rendabele winkels te sluiten. Verstraeten kan niet zeggen of dat in België ook nodig zal zijn. "Ik heb nu vooral de indruk dat

de problemen in België het gevolg zijn van de problemen in Nederland." Het is volgens Verstraeten nog te vroeg om een schatting te geven van de schulden van de boedel van FRS België. De curatoren moeten eerst nog om de tafel met de oude eigenaar ProCures, de investeringsmaatschappij die nog steeds de website van FRS en de ruim 50 winkels in Nederland en Luxemburg in handen heeft. "ProCures bezit ook nog de boekhouding, het informaticasysteem en de naam van Free Record Shop. Het bedrijf heeft dus nog een grote vinger in de pap", aldus Verstraeten. Dinsdag vroeg het bestuur van FRS zelf het faillissement van de Belgische tak aan. Met de drukke decembermaand voor de boeg beschikte de keten over onvoldoende geld om de Belgische schappen te vullen met de nieuwste muziek-, game- en dvd-titels. ProCures liet bij het aanvragen van het faillissement meteen al weten te streven naar een doorstart van zijn activiteiten in België. Het bedrijf zou hierover ook al in gesprek zijn met de kapitaalkrachtige Britse investeerder Hilco.

Grieken positief over financiën en groei

ATHENE — Griekenland verwacht dat zijn overheidsfinanciën dit jaar sterker verbeteren dan eerder gedacht en houdt vast aan de voorspelling van economische groei in 2014. Dat blijkt uit de nieuwe begroting voor volgend jaar, die vandaag werd ingediend.

De Griekse regering verwacht dat er dit jaar een primair overschot op de begroting van minstens 812 miljoen euro wordt gerealiseerd. Eerder werd uitgegaan van een plus van 344 miljoen euro. Het primaire overschot is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid, afgezien van uitgaven aan rente op de staatsschuld. Dit overschot is een voorwaarde voor de Grieken om in aanmerking te komen voor eventuele schuldverlichting door zijn internationale geldschieters. De begroting is gebaseerd op een verwachte economische groei van 0,6 procent in 2014, na een krimp van 4 procent dit jaar. Dat zou de

eerste groei zijn sinds 2007. In de afgelopen zes jaar is de Griekse economie bijna een kwart gekrompen. Voor volgend jaar rekent de regering op een primair overschot van 3 miljard euro, of 1,6 procent van het bruto binnenlands product (bbp). De omvang van dat overschot is echter nog een strijdpunt met de inspecteurs van de Europese Unie, de Europese Centrale Bank en het Internationaal Monetair Fonds. Die zogeheten trojka is minder optimistisch over de Griekse begroting en vindt dat er extra maatregelen nodig zijn om dreigende gaten te dichten. Een woordvoerder van de EU gaf vandaag aan dat Griekenland 'vooruitgang' heeft geboekt. Over het dreigende gat op de begroting moet echter verder worden gesproken, voegde hij eraan toe. Griekenland heeft de instemming van de trojka voor de begroting nodig om in aanmerking te komen voor de volgende ronde van eerder beloofde noodkredieten.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	PREV.	21-Nov		PREV.	21-Nov		
DOW JONES	15900.82	15987.58	AEX	396.54	396.10		
S&P 500 INDEX	1781.37	1790.89	AEGON NV	6.33	6.15		
NASDAQ	3921.27	3958.04	AGEAS	30.79	31.50		
AMAZON.COM INC	362.57	368.26	AHOLD NV	13.30	13.33		
AMERICAN EXPRESS	82.25	83.10	ASTORIA FINL	13.38	13.31		
APPLE INC	515.00	517.24	AKZO NOBEL	55.10	54.74		
AT&T INC	35.40	35.45	ASML HOLDING NV	68.28	68.78		
BERKSHIRE HATH-B	114.90	115.92	CORIQ NV	32.73	32.67		
CISCO SYSTEMS	21.23	21.37	DANO	55.32	54.73		
CITIGROUP INC	50.77	51.35	DSM (KONIN)	58.70	59.05		
WALT DISNEY CO	69.23	69.81	HAL TRUST	103.70	102.54		
EBAY INC	50.39	50.45	HEINEKEN NV	51.69	51.30		
GENERAL ELECTRIC	26.96	26.96	ING GROEP NV	9.55	9.53		
GOOGLE INC-CL A	1022.31	1031.45	ROYAL IMTECH NV	2.09	2.05		
HEWLETT-PACKARD	24.94	25.22	KPN (KONIN) NV	2.42	2.43		
HOME DEPOT INC	79.75	79.89	KONINKLIJKE PHIL	26.30	26.05		
IBM	185.19	184.25	POSTNL NV	4.23	4.23		
INTEL CORP	24.56	24.69	REED ELSEVIER	15.67	15.71		
JOHNSON&JOHNSON	95.15	95.40	REXEL SA	18.26	18.25		
MEDTRONIC INC	56.89	57.28	ROBOCO	27.57	27.65		
MICROSOFT CORP	37.08	37.42	ROLINCO	23.72	25.47		
3M CO	129.18	130.10	RORENTO	53.36	53.96		
PFIZER INC	31.92	32.02	ROYAL DUTCH-SHA	25.21	25.21		
PROCTER & GAMBLE	84.69	84.80	TOMTOM	5.57	5.58		
ROYAL DUTCH-ADR	67.48	67.80	UNILEVER NV-CVA	29.21	28.96		
SCHLUMBERGER LTD	90.45	90.95	WESSANEN NV	2.84	2.81		
SPRINT CORP	7.35	7.53	WOLTERS KLUWER	20.77	20.82		
TEXAS INSTRUMENT	41.93	42.25	WP-STEWART HLDGS	272.45	271.59		
TIME WARNER INC	55.72	66.57	SCOTIABANK FUNDS	PREV.	20-Nov		
VISA INC-CLASS A	198.12	200.09	MONEY MARKET	13.0625	13.0625		
ETF's	PREV.	21-Nov	US DOLLAR BOND	2.5406	2.5293		
ISHARES SELECT D	70.36	70.71	GLOBAL GROWTH	2.3144	2.2979		
ISHARES MSCI EME	41.79	41.66	US GROWTH	10.7516	10.7341		
ISHARES MSCI PAC	48.61	48.49	CANADIAN GROWTH	3.0984	3.1063		
ISHARES RUSSELL	106.68	107.39	CURRENCIES	PREV.	21-Nov		
ISHARES S&P 500	94.80	95.36	YEN/USD	100.120	101.000		
ISHARES EUROPE E	45.34	45.64	EUR/USD	1.344	1.346		
POWERSHARES DB C	25.16	25.31	CAN/USD	1.045	1.051		
POWERSH-QQQ	82.70	83.35	GBP/USD	1.613	1.614		
SPDR S&P MID 400	234.89	237.38	COMMODITIES	PREV.	21-Nov		
SPDR S&P 600 SMA	100.15	101.37	OIL WTI	93.85	94.79		
FUNDS	PREV.	21-Nov	GOLD	124.25	1239.89		
BLACKROCK GBL ALL	48.66	48.67	SILVER	19.87	19.83		
TEMPLETON GBL BND	23.48	23.38	WHEAT	655.50	657.00		

‘Brits moordcommando vermoordde burgers’

LONDEN — Militairen van een speciale eenheid in Noord-Ierland hebben begin jaren zeventig in Noord-Ierland burgers vermoord. Dit stellen ex-leden van de betrokken eenheid, de Military Reaction Force (MRF), meldde de *BBC* vandaag.

De MRF werd in 1973 ontmanteld en de archieven werden vernietigd. Daarvoor reden leden 1,5 jaar lang verkleed als burger door fel republikeinse wijken in westelijk Belfast in een poging de terreurgroep IRA (Ierse Republikeinse Leger) te bestrijden. Bij deze patrouilles is op burgers geschoten en zijn doden gevallen. De verhalen van de ex-MRF-commando's worden naar

voren gebracht in het Britse actualiteitenprogramma *Panorama*. De personen die de verklaringen hebben afgelegd, deden dat anoniem en wilden niet herkenbaar in beeld.

De circa 40 leden werden vrij willekeurig gekozen uit verscheidene legeronderdelen. Ze menen over het algemeen dat ze met hun patrouilles het terrorisme bestreden en mensenlevens reddten. “We

joegen op meedogenloze ‘baby-killers’, terroristen, figuren die je doodmaakt zonder erover na te denken”, zei een van de ex-leden van de MRF. Een ander verklaarde: “Als je iemand in het vizier kreeg die een bekende schutter was, eentje die een heleboel moorden had gepleegd, dan moest hij worden uitgeschalked ..., zij waren zelf moordenaars, ze hadden medelijden met niemand.” In 1972 werd er in Noord-Ierland meer dan 10.000 keer op iemand geschoten. Het MRF-verhaal duikt op vlak nadat het hoofd van de justitie in Noord-Ierland,

John Larkin, heeft gesuggerd dat moorden van voor 1998 die verband houden met de strijd tussen de pro-Ierse republikeinen en pro-Britse unionisten, niet meer vervolgd zouden moeten worden. In 1998 werd een vredesakkoord gesloten tussen de partijen die de status van Noord-Ierland betwisten. Het gaat om de overwegend rooms-katholieke republikeinen die bij de Ierse republiek willen horen en de overwegend protestantse Noord-Ieren die de band met het Verenigd Koninkrijk zeer nauw willen houden (unionisten).

Drie artsen per duizend Nederlanders

DEN HAAG — Nederland telde in 2011 zo’n drie artsen per duizend inwoners. Dat is meer dan in 2001, toen het land nog 2,5 artsen op hetzelfde aantal inwoners telde. Dat blijkt uit cijfers die het *CBS* vandaag naar buiten heeft gebracht. Het CBS spreekt van een flinke toename.

Het CBS meldde vandaag ook dat de groei van uitgaven aan de gezondheidszorg in Nederland de afgelopen jaren is afgevlakt. De uitgaven stegen sinds 1975 flink en namen lange tijd zelfs meer toe dan de economie, aldus het CBS. In 2011, het

laatste peiljaar, lagen de zorguitgaven op 12 procent van het bbp. In de lijst van 34 OESO-landen, waaronder een groot aantal Europese landen maar ook Australië, Japan, de VS en Chili, ligt Nederland wat betreft uit-

gaven voor de gezondheidszorg boven het gemiddelde. Het aantal artsen per duizend inwoners ligt bij ons onder het gemiddelde. Het percentage rokers lag in Nederland in 2011 met 20,8 procent bijna gelijk aan het gemiddelde van de OESO-landen. In 2001 rookte nog een kwart meer Nederlanders. Zweden telt in dit rijtje de minste rokers met 13,1 procent en Griekenland met 31,9 procent de meeste.

Amsterdam tegen verplicht vrijwilligerswerk

AMSTERDAM — Amsterdam ziet niets in de plannen van staatssecretaris Jetta Klijnsma (Sociale Zaken) om mensen in de bijstand verplicht vrijwilligerswerk te laten doen als tegenprestatie voor een uitkering. Dat zei wethouder Andréë van Es (werk en inkomen) vandaag op een congres voor managers van sociale diensten.

“Ik vind dat klanten bezig moeten zijn met hun terugkeer naar betaald werk, en geen boete hoeven te doen voor het feit dat ze geld ontvangen van de overheid.” De strengere regelgeving voor bijstandsgerechtigden is volgens Van Es ‘gebaseerd op meer wantrouwen ten opzichte van de hele groep’. “In een tijd die getekend is door oplopende werkloosheid en afnemende baankansen. Ik ben ervan overtuigd dat dat contraproductief is.” De wethouder noemde als

‘frappant voorbeeld’ de optie van het Rijk om vrijwilliger te zijn voor de verkiezing van weerman van de buurt. “Geweldig als iemand dat graag doet, daarvoor het huis uitkomt, actief wordt en meedoet in de buurt. Maar verplicht? Als tegenprestatie voor je uitkering?” De voorgestelde sanctie-maatregel – drie maanden geen uitkering – ondermijnt volgens de wethouder het sociale beleid in de hoofdstad, waar dagelijks ‘een afweging wordt gemaakt tussen regels

en moraliteit’. Van Es: “Niet doen, zeg ik tegen het kabinet, slecht idee.” Amsterdam meent dat vrijwilligerswerk alleen zinvol is als het helpt om aan werk te komen, zoals een werkloze journalist die aan de slag gaat bij een lokaal radiostation. Van Es zegt dan ook ‘tamelijk streng’ te zijn jegens jongeren die moeilijk aan het werk komen. “De lat ligt hoog voor jongeren. Dat betekent ook dat ze werk moeten accepteren dat niet hun eerste keuze is.” In de hoofdstad is 20 procent van de jongere beroepsbevolking werkloos. Van jongeren met een migrantenafkomst zit 40 procent op de bank. Daarin is Amsterdam een van de koplopers in Nederland.

Jongen als volwassene berecht

GENT — De minderjarige jongen, die woensdag in Gent met een terreinwagen inreed op een groep scholieren, zal als volwassene worden berecht. De jongen zit vast in een gesloten instelling in Tongeren, zo melden Belgische media.

De 17-jarige jongen verwondde acht scholieren toen hij met de wagen een trambok ramde. Hij vluchtte,

te, maar werd later thuis aangehouden. Een van de slachtoffers is er nog slecht aan toe.

Fransen doden islamistische leider in Mali

BAMAKO — Commando's van de Franse strijdkrachten hebben in het noorden van Mali Hacene Oul Khalil gedood. Dat hebben bronnen binnen de veiligheidsdiensten in het Afrikaanse land laten weten.

De Mauritaniër Khalil was de plaatsvervangend leider van de brigade van Mokhtar Belmokhtar, die onder meer de verantwoordelijkheid heeft opgeëist voor de bloedige aanval op een gasinstallatie in Algerije begin dit jaar en de zelfmoordaanlagen op een uraniummijn en een kazerne in Niger. Een woordvoerder van

het Franse ministerie van Defensie wilde geen commentaar geven. In het noorden van Mali leidde een opstand vorig jaar onder Toearegs, een nomadenvolk, tot een chaotische situatie, waarna extremistische moslimgroepen een opmars begonnen. De Fransen grepen in. Vorige maand doodden ex-

tremistische moslims twee Franse journalisten in de stad Kidal in het noorden van het land. Nederland gaat, onder meer met 90 commando's, meedoen aan een VN-missie in Mali. Die staat onder leiding van de Nederlandse oud-minister voor Ontwikkelingssamenwerking Bert Koenders. Het zwaartepunt van de missie ligt in de noordelijke stad Gao. Daar sloegen donderdag drie raketten in. Niemand raakte daardoor gewond.

delhakim Dekha. In die brief verweet Dekha media dat ze ‘meedoen aan de manipulatie van de massa’. Door de schietpartij in het kantoor van Liberation raakte een fotograaf zwaargewond. De schutter werd woensdagavond gearresteerd.

Mexico lonkt naar buitenlandse oliebedrijven

Een van de Pemex platformen

MEXICO-STAD — Als het van de regering afhangt, dan mogen buitenlandse bedrijven straks naar olie boren in Mexico. Staatsoliebedrijf Pemex sloot twee jaar geleden al elf contracten met buitenlandse bedrijven om de oliewinning in het zuidoosten van het land nieuw leven in te blazen. Ongrondwettelijk, zeggen tegenstanders.

Het past in een grondige hervorming van de Mexicaanse energiesector. Het parlement moet zich de komende maanden onder meer uitspreken over het opengooien van de oliereserves. Sinds de jaren dertig mag alleen Pemex olie bovenhalen. De olieproductie in de zuid-oostelijke deelstaten Tabasco

en Veracruz gaat achteruit. Met de elf buitenlandse contracten wil Pemex nieuwe technologie naar Mexico halen. De concessies zijn ongrondwettelijk, omdat de vergoeding samenhangt met de internationale olieprijs, zegt René Sánchez. Hij is coördinator van Colectivas, een van

de organisaties die naar de rechtbank trok om de elf contracten tegen te houden. Een uitspraak wordt dit jaar nog verwacht. De betrokken bedrijven zijn het Britse Petrofac en Frans-Amerikaanse Dowell Schlumberger. Sinds 2008 mag Pemex dit soort beperkte contracten afsluiten. “Weinig bedrijven zijn geïnteresseerd in die contracten. De Mexicaanse productie en reserves gaan in dalende lijn”, zegt experte Miriam Grunstein van het Centro de Investigación y Docencia Económicas, een overheidsinstelling.

Het wetsvoorstel dat president Enrique Peña Nieto in augustus naar het parlement heeft gestuurd, moet de Mexicaanse oliewinning wel aantrekkelijk maken voor buitenlandse bedrijven. Maar als de rechtbank ondertussen de bestaande concessies vernietigt, dan kan dat het opengooien van de Mexicaanse oliemarkt fors bemoeilijken. Pemex produceert vandaag 2,6 miljoen vaten per dag. Het kampt met hoge schulden, dalende reserves en technologische problemen. Er zijn ook beschuldigingen van slecht beheer en corruptie.

Kinderen 5 procent minder fit

WASHINGTON — Kinderen van nu zijn minder fit dan de generatie van hun ouders. Dat was op zich al langer bekend, maar een analyse van vijftig wereldwijde onderzoeken maakt duidelijk hoe het uithou-

dingsvermogen van de jeugd zich heeft ontwikkeld tussen 1964 en 2010. Gemiddeld is het uithoudingsvermogen van kinderen tussen de negen en zeventien jaar met 5 procent per decennium gedaald tussen

1970 en 2000, constateren de Australische hoofdonderzoeker Grant Tomkinson en zijn collega's. Ze presenteren hun meta-analyse op een wetenschappelijke conferentie van de Amerikaanse Hart Organisatie.

Tegenwoordig doen kinderen gemiddeld 1,5 minuut langer over een mijl (1,6 kilometer) hardlopen dan de kinderen van dertig jaar geleden. Grote boosdoeners zijn te veel vet en te weinig beweging.

AMSTERDAM — Tegen Colombia speelde het Nederlands elftal afgelopen dinsdag zijn laatste wedstrijd in 2013. Na een lange winterslaap ontwaakt Oranje volgend jaar op 5 maart voor een oefenduel met en in Frankrijk. Welke fitte international er dan niet bij is, die moet serieus vrezen voor een zomer zonder WK in Brazilië.

Bondscoach Louis van Gaal heeft namelijk aangekondigd dat hij vanaf maart met een min of meer vaste groep richting de mondiale eindstrijd wil werken. Blessures daargelaten natuurlijk. Het oefenduel met de Fransen is bovendien de enige test voor het einde van alle clubcompetities. Daarna start de laatste voorbereiding op het WK. Van Gaal volgt met zijn spelers een proces, zo laat hij herhaaldelijk weten. Uiteindelijk heeft hij 23 fitte internationals nodig. Wesley Sneijder leerde al hoe veel waarde de bondscoach aan een goede conditie hecht. Hij verloor zelfs zijn aanvoersband. Van Gaal koos sinds zijn rentree als bondscoach alleen een min of meer vaste voorhoede, bestaande uit Robin van Persie, Arjen Robben en Jeremain Lens. Hij moet afwachten hoe snel Klaas-Jan Huntelaar revalideert. Luciano Nar Singh en Memphis Depay presenteren zich afgelopen week als aardige alternatieven voor de flanken. Op het middenveld is ei-

Van Gaal gaat nu doorselecteren bij Oranje

Joël Veltman draait weg bij James Rodríguez, hij is het type verdediger dat Van Gaal graag ziet in Oranje.

genlijk alleen Kevin Strootman verzekerd van een basisplaats. Rafael van der Vaart en Wesley Sneijder

acteerden de laatste interlands afwisselend als aanvallende middenvelder, ook omdat Adam Maher bij PSV

nog tegenvalt en Georginio Wijnaldum en Marco van Ginkel voorlopig geblesseerd zijn. Nigel de Jong,

Jordy Clasie, Stijn Schaars, Jonathan de Guzman en zelfs even Daley Blind functioneerden als contro-

lerende middenvelders. De invulling van zijn defensie bezorgt Van Gaal de meeste hoofdbrekens. Op beide vleugels beschikt hij over drie voorname kandidaten, waarvan er waarschijnlijk aan iedere kant een afvalt. Op rechts zijn dat Daryl Janmaat, Gregory van der Wiel en Paul Verhaegh. Op links Blind, Jetro Willems en sinds dinsdag ook Patrick van Aanholt. Bruno Martins Indi en Stefan de Vrij vormden vaak een centraal duo achterin, al scoorden Ron Vlaar en Joël Veltman punten tegen Colombia. Van alle centrale verdedigers die afgelopen week ontbraken, maken Karim Rekik en Jeffrey Bruma de meeste kans. Hoe jammer dat ook is voor Joris Mathijsen, John Heitinga, Erik Pieters of Stefano Denswil. Van Gaal is een liefhebber van de gedurfde spelstijl van Veltman. De bondscoach weet heel goed dat hij geen geweldige verdedigers tot zijn beschikking heeft. Hij kiest er dus voor om vooruit te voetballen en veel druk te zetten, waardoor de defensie als vanzelf ontlast wordt. Een verdediging die vooruit durft te denken is dan wel van levensbelang. Ook op doel liggen meerdere opties open. Tegen Japan en Colombia kregen Jasper Cillessen, Tim Krul en Maarten Stekelenburg de voorkeur. Michel Vorm en Jeroen Zoet willen zich ook nog in de strijd mengen. Ook zij weten dat Van Gaal nu gaat doorselecteren.

Tackle kost VDV vier weken

HAMBURG — Rafael van der Vaart moet voorlopig toekijken bij Hamburger SV. De middenvelder raakte dinsdag geblesseerd tijdens de oefeninterland tegen Colombia. Artsen verwachten dat hij vier weken toe moet kijken. “Het is echt vervelend. Een domme overtreding, van achteren. Ik had geen schijn van kans”, zegt Van der Vaart. De middenvelder sloeg met zijn vuist op het gras, ook sloeg hij zijn handen voor zijn gezicht. “Ik ben geen acteur. Als ik zo reageer, is er echt iets aan de hand. Als je zo oud bent als ik, dan ken je je lichaam heel goed. Ik wist al dat er iets kapot was.” Tot het einde van dit kalenderjaar speelt HSV nog zes duels, de kans is groot dat Van der Vaart alle wedstrijden aan zich voorbij moet laten gaan. “De artsen gaan uit van vier weken. Misschien ben ik heel snel terug, het is hopen op snelle genezing.”

Barça moet Valdés lang missen

BARCELONA — FC Barcelona zal het de rest van het kalenderjaar zonder eerste doelman Victor Valdés moeten stellen. De keeper heeft dinsdag in de oefenwedstrijd van Spanje tegen Zuid-Afrika een spier gescheurd in zijn rechterkuit en is daardoor zo’n zes weken uitgeschakeld. De kwetsuur van Valdés is een nieuwe tegenvaller voor coach Gerardo Martino, die in aanloop naar de wedstrijd in de Champions League tegen Ajax op dinsdag al Lionel Messi, Xavi, Gerard Piqué, Jordi Alba en Cristian Tello zag wegvallen. De verwachting is dat Piqué, Alba en Xavi er in Amsterdam gewoon bij zullen zijn, in tegenstelling tot de geschorste Alexis Sánchez en de geblesseerde Messi en Valdés. Naar verwachting neemt de 38-jarige tweede doelman José Manuel Pinto de opengevallen plek onder de lat in.

Oranje definitief geen groepshoofd

WILLEMSTAD — Het Nederlands elftal is bij de loting voor het wereldkampioenschap voetbal in Brazilië definitief geen groepshoofd. Uruguay kwalificeerde zich gisteren ten koste van Jordanië als 32e en laatste land voor het WK van komende zomer en nam daarmee ook de laatst beschikbare plaats in pot 1 in. Wereldvoetbalbond FIFA kijkt voor de indeling van de ‘elitepot’ bij de loting van vrijdag 6 december naar de wereldranglijst die in oktober verscheen. Naast gastland Brazilië krijgen Spanje, Duitsland, Argentinië, Colombia, België, Uruguay en Zwitserland de status van groepshoofd als de zeven hoogst geplaatste landen van die lijst. Nederland liep de beschermde status als nummer 8 van de wereld net mis.

RKC en Willem II uit elkaar

WAALWIJK — RKC Waalwijk en Willem II stoppen na dit seizoen met hun gezamenlijke regionale jeugdopleiding. Dat maakten de profclubs vandaag bekend. Het samenwerkingscontract dat 4,5 jaar geleden werd ondertekend loopt eind dit seizoen af en de clubs hebben in onderling overleg besloten geen nieuwe samenwerking aan te gaan. Een woordvoerder van RKC benadrukte wel dat de Eredivisieclub een jeugdopleiding blijft houden, maar dat deze in een andere vorm verdergaat. Of RKC de krachten met een andere club gaat bundelen, kon hij donderdag nog niet bevestigen. De komende weken wordt meer duidelijkheid verwacht. Ook Willem II heeft de intentie om met een jeugdopleiding in een andere vorm door te gaan.

‘Fascist’ Simunic wacht fikse duw

Josip Simunic ‘in actie’.

ZAGREB — Kroatië moet vrezen dat niet alleen Mario Mandzukic de eerste WK-wedstrijd(en) mist door een schorsing, maar dat er ook sancties volgen tegen Josip Simunic. De 35-jarige verdediger greep na de zege op IJsland (2-0) de microfoon en liet de aanstootgevende leus ‘Za Dom - Spremni’ (Voor het vaderland - Bereid) door het Maksimir-stadion schallen.

Dat was de slogan van de fascistische ‘Ustasja’s’, die in de Tweede Wereldoorlog in de ‘Onafhankelijke Staat Kroatië’ de kant van Hitler

en Mussolini kozen. Simunic, die toch al geen beste naam heeft, toonde bovendien toetaal geen spijt van zijn daad. “Ik wilde dit gewoon doen.

Het kan me niets schelen als ze me willen straffen.” In de media werd hij woensdag aangepakt. “Ons team heeft zo lang op dit feest gewacht en dan verpest Joe het”, schreef de krant *24sata*, die het voorval beschamend noemde. Veel Kroatische voetbalfans juichten de vaderlandsliefde van de spijkerharde verdediger echter toe. In een internet-enquête van het dagblad *Vecernji List* vonden drie van de vier respondenten de actie van Simunic helemaal niet fout. De kans is groot dat de FIFA en UEFA daar heel anders over denken. De internationale voetbalfederaties propagereen streng optreden tegen elke vorm van racisme, ook indirecte verwijzingen ernaar. Scheidsrechter Björn Kuipers stuurde Mandzukic dinsdag uit het veld na een smerige overtreding op de IJslandse AZ-speler Jóhann Berg Gudmundsson. De spits van Bayern München beweerde naderhand dat er van opzet geen sprake was.

Geen baanrennen voor Cavendish

ANTWERPEN — De Britse wielrenner Mark Cavendish krijgt van zijn ploeg geen toestemming om wedstrijden op de baan te rijden. De sprinter van Omega Pharma-Quick Step had willen meedoen aan de zesdaagse van Gent, maar manager Patrick Lefevere heeft een streep door die plannen gezet.

“We betalen hem voor prestaties op de weg en daar moet hij zich volledig op concentreren”, zei Lefevere vandaag in de Belgische krant *Het Nieuwsblad*. Cavendish was in het begin van zijn loopbaan succesvol op de baan. “Op de eerste dag van de Gentse zesdaagse zijn er twee renners gevallen. Wat als Mark één van hen was geweest? Bovendien past dat pistewerk niet in de voorbereiding op volgend seizoen”, stelt Lefevere.

Zijn teamgenoten Iljo Keisse en Niki Terpstra zijn wel actief op de piste. “Voor hen wil ik de piste gedogen, maar voor Cavendish niet. Zeg nooit nooit, maar dit jaar is het niet gebeurd en volgend jaar zal het ook niet gebeuren”, stelt de teambaas.

Net sluit zich rond Verbruggen

ROTTERDAM — Na de Amerikaan Lance Armstrong beschuldigen meer oud-renners Hein Verbruggen, voormalig voorzitter van de wielrenunie UCI, ervan een dubieuze rol te hebben gespeeld in de strijd tegen doping in het wielrennen. In een reconstructie in *AD Sportwereld* zegt oud-renner Peter Winnen dat ploegleiders als Walter Godefroot tevergeefs bij de UCI aan de bel hebben getrokken over het gebruik van epo in het peloton. “Maar daar is niets mee gedaan”, aldus Winnen.

Dat gold ook voor oud-coureur Edwig van Hooydonck. “Nadat ik was gestopt heb ik in een gesprek met Hein Verbruggen verteld wat er speelde: dat epo sinds het begin van de jaren negentig in opmars was. Hij zei dat ik overdreef.” Peter Stevenhaagen, oud-renner

van PDM, werd door Verbruggen onder druk gezet nadat hij in een interview had gezegd dat het wielrennen slecht werd geleid. “Jij hebt een probleem, jongen”, zou Verbruggen daarna tegen Stevenhaagen hebben gezegd. “Renners als jij kan ik maken of breken.

Opnieuw zware blessure Lindsey Vonn

Lindsey Vonn zal weer geruime tijd in de lappenmand verkeren.

COPPER MOUNTAIN — De Amerikaanse skister Lindsey Vonn moet vrezen voor deelname aan de Winterspelen in Sotsji. De vedette van het vrouwenkiesen heeft bij een trainingsongeluk opnieuw een fikse blessure opgelopen aan de rechterknie. Volgens haar woordvoerder heeft Vonn een scheurtje in de voorste kruisband.

Dat is gisteren gebleken uit onderzoek in het ziekenhuis. Ze hoeft niet geopereerd te worden. De Amerikaanse skibond bevestigde dat het om hetzelfde gewricht gaat dat eerder dit jaar moest worden gereconstrueerd. De

Olympisch kampioene op de afdaling scheurde in februari bij een val tijdens de WK in Schladming de kruisband af. De schade valt nu relatief mee, mede omdat ze met een brace om trainde. De 29-jarige Vonn ging

dinsdag in Copper Mountain hard onderuit. Daarbij liep ze niet alleen schade aan haar knie op, maar ook lichte verwondingen in het gezicht en een gekneusd schouderblad. Ze hoopte volgende week in Beaver Creek haar rentree in het wereldbekercircuit te maken. Wanneer ze nu terugkeert op de piste is nog niet bekend. Dat hangt volgens de Amerikaanse bond af van de manier waarop de knie op de fysiotherapie reageert.